

# ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

## ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΕΤΟΣ Α'. ΑΘΗΝΑΙ τῆν 20 Δεκεμβρίου 1857. ΦΥΛΛ. 10

### ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΓΑΣ.



Τὸ ἐφεξῆς ποίημα συνεργήθη ὑπὸ τοῦ φιλέλληρος Ἰταλοῦ ποιητοῦ Μπερδέτη. Οὐδὲν περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρὸς τούτου γνωρίζομεν, καίτοι προσπαθήσαυτες τὰ λάβομεν τὰς δυνατὰς πληροφορίες. Τοῦτο μόνον ἐκ τῆς ποιήσεως καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῆς γυνώσκουμεν, ὅτι ὁ εὐγενὴς ποιητὴς ἀχμίσας καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἀπληστος καὶ δοκίμα Ἄγγλια προδῶσα αὐτὸς δυστυχῆς Παργίους, ἐκηλίδων δι' ἀνεξαλείπτου ἐκ τῆς ἱστορίας κηλίδος τὸ παρεθὸν μέτωπόν της, ἠσθάνθη βαθέως τὴν ἐξέβρωσιν λαοῦ ἑλληνικοῦ, λαοῦ φιλελευτέρου, ὅστις διὰ τῶν δαλῶν ὑπεστήριξεν τὴν ἀνεξαρτησίαν του, καὶ συναλγήσας εἰς τὰ πάθηατα αὐτοῦ ἔγραψε τὰς ἐφεξῆς στροφάς, πλήρεις ποιήσεως καὶ εὐαισθησίας. Τὸ ποίημα τοῦτο θεωρήσαυτες ὡς κέντρον κατὰλληλον πιδε συνυλοθῆσιν διὰ τὴν νείαν γενεάν, ἥτις γεννηθεῖσα ἐν χώρᾳ ἐλευθέρᾳ, ἐν γαλήνῃσι ἡμέραις, πολὺλίκις ἐπιπλάθεται τῶν ἀγώνων καὶ φασάνων τῶν προγόνων αὐτῆς, μυστηριοποιήσαυτες εἰς τὸ πᾶν, μὴ δορηθέρτες ἡμέτερος. Τελευταῖον ἐκφράζομεν τὴν βλάβειν ἡμῶν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς φιλέλληρας ἐκείτους, οἵτινες τοσούτου θερμῶς συνεργήσαν ὑπὲρ τῶν καταπατομέτων δικαιωμάτων τῆς Ἑλληνικῆς γῆς.

## Η ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ.

## Μέρος Α'.

» Τίς ὁ καθήμενος ἐκεῖ πρὸς τὴν παραλίαν Ἕλληνα, ὅστις παρα-  
τηρεῖ καὶ στενάζει; ὅστις φαίνεται ἀτενίζων χώραν τινὰ μακρινὴν  
ἀπέναντι τῆς Κερκύρας; — Τίς ἡ γυνὴ, ἥτις βάλλει κραυγὴν  
βλέπουσα αὐτὸν δακτυλοδεικτοῦντα βράχον τινά; »

» Ἴδου αὐτὸς, ἐγείρεται. — Ὅποιος ἄρα γε συλλογισμὸς, ὁποῖα  
μανία τὸν ὠθησεν πρὸς τὴν ἀπότομον ὁδόν; Ἴδου αὐτὸς ἵσταται,  
ἀμεριμνῶν ὁ δυστυχῆς ὀλοτελῶς ἤδη περὶ παντός, ὅ,τι Οὐρανό.  
— Ἐκείνη τρέχει, τὸν φθάνει, καὶ τρέμουσα ἀποσπᾷ ἀπὸ τῆς ζώνης  
του ἓν ξίφος ».

» Φεῦ! ἀνωφελῶς προσπαθεῖ νὰ τὸ ἀρχειρέσῃ ἰδου αὐτὸς ἐπὶ τοῦ  
ὀλεθροῦ κρημοῦ. Ἡ γῆ εἶνε στενὴ εἰς τοὺς πλάσας του· τὸ βλέμμα  
του ἔβριψεν ἐπὶ τῶν κυμάτων. Ὡ φρίκη! ταῦτα τοὺς βραχίονας!  
— Ὡ δυστυχία! τὸ πῆδημα ἐγένετο ».

» Κωπηλάται ἐλκύνετε πέρα· τυχόντες, σώσατε τὸν παρά-  
φρονκα. Ὀνειροπολεῖ τρομερὰν ἡσυχίαν. Ἀποθνήσκει, καὶ ἴσως δὲν  
γνωρίζει ν' ἀποθάνῃ. Ἴσως ἤδη ὁ τάλας μετανοεῖ, καὶ ζητεῖ ἓνα  
στεναγμὸν παρὰ τῶν προσφιλῶν του. »

Εἶπεν ὁ Ἀφρίγγος· Καὶ ἡ ὁρμὴ τῶν κωπῶν ἐξήπλωσεν ἐπὶ τῶν  
κυμάτων τὸ ἀνήσυχον πλῆθος. Ἀλλὰ πρὸς χλευασμὸν του φωνὴ  
ἀνῆλθεν ἐκ τῶν ἄκρων τῆς τρύπιδος διαταράσσουσα τὴν σιωπὴν·

α *Τί πρὸς σέ, εὐτελέστατε Ἀγγελε,*

*Ἄν εἰς πλάτης τῆς Πάργας ἐκλείπει!*

Ἡ φωνὴ αὕτη εἶνε ἡ ὁρμὴ τῶν ἀνδρείων, οἵτινες ἐκ προδοσίας  
ἀπόλωσαν τὴν πατρίδα αἰσῶν. Οἱ κωπηλατοῦντες, ἐκείνοι ἐπέ-  
στρεφον εἰς τὰς ὠραίας των συζύγους. Μετ' αὐτῶν ἀνεχῶρει καὶ ὁ  
Βρεττανός, ἀροῦ ἔπαυσαν οἱ ἄνεμοι νὰ ταράττωσι τὸ πλοῖόν του.

Ὡς προτάγει ὁ ἔνοχος εἰς τὴν κατηγορίαν, ἤκουσεν ὁ Ἀφρίγγος  
τὴν ὕβριν καὶ ἐσιώπησεν ὡς ὁ ἔνοχος, ὅστις δὲν εὕρισκε δικαιο-  
λογίαν, συνέστειλε τὸ βλέμμα, καὶ ἐταπεινώσε τὸ μέτωπον· καί

ἡ ἀτιμία τῆς ἀπλήστου γενεθλιας τοῦ Νήσου ἐπεδάρυνε τὴν κεφαλήν του.

Ἄλλ' εἶ, μὲν τῶν ναυτῶν ἐνθαρρύνει τοὺς συντρόφους του, ἕτερος δὲ ἐγειρόμενος δεικνύει εἰς αὐτοὺς ἐν κύμα, καὶ ἕτερος ἀγωνίζεται ἐπὶ τῆς πλώρας. Ἐστάθη ἡ διοίκησις τῆς πρύμνης. Ἀκούεται αἰφνης κραυγή. « Ἐλθέ! ἰδὲ τὸν σύζυγόν σου, ἰδέ τον, κυρία, δὲν ἐχάθη ». —

Ὅτε ὁ Ἀρίγγος εἶδε τὸν δυστυχῆ ἐπιθετόμενον ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἔπεσαν ἐπάνω του, καὶ ὡς μήτηρ ἐπὶ τῆς κοιτίδος τοῦ βρέφους, ἔφερε τὴν πνοήν του εἰς τὰ χεῖλη ἐκείνου· δίδει εἰς αὐτὸν πάλιν τὴν θερμὴν τῆς ζωῆς, καὶ κατευιάζει τὴν ἀναπνοήν του στήθους του.

Οἱ ναῦται ἀμιλλητικῶς περιτυλίτουν διὰ τῶν φορεμάτων τὸ σιάζον σώμα. Πάντες ἀμιλλητικῶς ἐνασχολοῦνται παντοτρόπως περὶ τοῦ πάσχοντος. Εἰς πάντας εἶνε γνωστός ὁ λυπηρὸς οὗτος ἄνθρωπος, καὶ ἕκαστος αὐτῶν γινώσκει τὴν ἱστορίαν του.

Ἀκούεται θρήνος· ἡ γυνὴ του καταβάσκει εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὄχθης· καλεῖ τὸν σύζυγον, καὶ ἐξορκίζει τὸ πλῆθος, ὅπως ἤδη πρὸς αὐτὴν διευθύνεται, νὰ τυχῶν τὴν θερμὴν. Δυστυχῆς! Ἀγωνία θανάτου βασανίζει τὴν ἐλπίδα τῆς καρδίας της.

Ἀκοῦσαν τὴν παράκλησιν ταύτην τὸ πλῆθος τρέχει, χαῖρον διὰ τὴν λύτρωσιν, πρὸς τοὺς ζυγούς. Λευκαίνεται ἤδη τὸ πλησιονεληθὲν παράλιον· τὸ κύμα ἤρπαισθη ὑπὸ τὴν πλώραν. Ὁ σωθεὶς ἐνσχύει ἤδη δι' ἐνός του βλέμματος τὴν σύντροφον τῶν λυπηρῶν του ἡμερῶν. —

Ὁ Πάργιος φέρεται εἰς τι κατάλυμα· τὸ βεβρυμένον τοῦ βλεψρον ἐκοιμήθη· ἀλλ' ἡ σύζυγος φύλαξ τοῦ ἀσθενοῦς, καθ' ὅλην τὴν μικρὰν νύκτα ἠγρύπνησεν· καὶ πολλάκις ἐπ' αὐτοῦ κλίνουσα, μετὰ τρόμου κατεσκόπευε τὴν ζωὴν του.

Ὁ Βρεττανὸς τρέχει πρὸς τὴν γυναικῆ· κατὰ τὴν ἀγωνιώδη τὴν ἀγρυπνίαν καὶ τῆς λέγει· « Διὰ τί σιωπᾷς, κρύπτουσα τὴν ὀδύνην σου; φανέρωσόν μου τὰ μυστήρια τοῦ πόνου. Εἰπέ μου ὅποια θλίψεις κατέστησάν μισητὸν τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου εἰς τὸν δυστυχῆ παράφορον; »

Ἦτον αἴτησις ἀνθρώπου ἐτοιμάζοντος, μεγλιετέραν τῶν δακρύων παραμυθίαν, αἴτησις καταβῆσθ ἐπὶ τῆς πικρᾶς τῆς καρδίας ὡς εἰς τὴν Ἄγαρ ἢ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ὅτε ἐν τῇ ἐρήμῳ παρὰ τὰ γόνατά της ἐστέναζεν ὁ διψῶν Ἰσμαήλ.

» Ὡ φιλεῦσπλαγγχε, ὅποιοι δὴ ποτε καὶ ἂν ᾦσσι, μὴ μὲ ἀναγκάζης νὰ σοὶ ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου· ἀλλ' ἂν ὁ ἄγγελος τῆς Πάργας· σ' ἀποστέλλῃ νὰ ἴδῃς τὴν θλίψιν τῶν τέκνων της, μὴ παροργισθῆς ἀνάκουστος ὑβριστικῆν λέξιν, ἀλλὰ κλαῦσον μετ' αὐτῶν ». —

Διὰ τῶν τοιούτων λέξεων ἐμετρίσσε πᾶσαν χολὴν μελλούσης μέμψεως· ἔπειτα ὡς ἀκριβῶς καταμετροῦντα τὸν χρόνον, ἐσιώπησε καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν σύζυγόν της. Ἐπέθεσε τὴν ἐλαφρὰν τῆς χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, καὶ εὐχαριστημένη ἀνέπεμψε τὴν ἐξῆς εὐχὴν·

» Ἠρανίσθη ἐκ τῶν μελῶν του τὸ ῥῆγος. Θεὸς ἔστωσαν ἡρεμοὶ οἱ ὄνειροί του· καὶ ἡ γαλήνη τῶν ὀμμάτων του ἄς ἐπιχυθῆ εἰς τὴν καρδίαν του. Μὴ τὸν βασανίσωσι λογισμοὶ μάταιοι περὶ πατρίδος, περὶ ἐξορίας, λογισμοὶ περὶ τῆς ξενικῆς ὑβρέως ».

Ἢ νῦξ διέτρεξε ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τοῦ σταδίου της. Μόλις ὑπὸ μικροῦ λυχνίσκου, ὅστις τρίξει ἔτοιμος νὰ ἐκπνεύσῃ, διαθραύονται τὰ σκότῃ τῆς καλύβης. Οὐδεμίαν πνοὴν ἀνέμου ἀκούεται ἐκτὸς, οὐδεμίαν κώπην πλήττουσα τὴν θάλασσαν.

Σιωπᾶ ὁ Ἀρίγγοι. Ἢ Ἕλληνας ἀρχεται τῆς ἐκθέσεως τῶν δυστυχημάτων της, καὶ συχνάκις ὁ στεναγμὸς διακόπτει τὴν λέξιν, καὶ ἡ ἰδέα ἀποθνήσκει εἰς τὸν νοῦν της· ἐπειδὴ εἰς τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς τὴν ἀνακαλεῖ ὁ ἀνήλικος Ἔρωις.

## Ἡ ΛΙΠΗ ΣΙΣ.

### Μέρος Β'.

Ὅτε ἡ Πάργα καὶ ὁ λαὸς αὐτῆς ᾔθει, πολλάκις καὶ ἐγὼ ἀπῆλθον τῆς εὐγενοῦς ἡδονῆς, ἣν ἡ συμπάθεια ἐγείρει εἰς τὰς καρδίας. Ἀλλ' ἤδη ὅτε ἔπεσον εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν συμφορῶν, παρηγοροῦμαι βλέποντα ὅτι ἐπιστρέφει πρὸς ἐμὲ ἡ συμπάθεια ἐκείνη, ἣν πρὸς

τοὺς ἄλλους ἔδειξα. ὦ ! ἂν ποτε δι' ἐμὲ φαιδρὰ ἀνατείλει ἡμέρα·  
ἂν ποτε ἴδω πάλιν τὰ τεῖχη ἐκεῖνα, ἐξ ὧν μᾶς ἀποδιώκει τὸ  
μῖσος τοῦ Ἄλῃ· ἂν ποτε εὐτυχῆσω νὰ ἀναβῶ ἀσφαλῆς καὶ ἀναπαυθῶ  
ὑπὸ τὴν ἐρημικὴν φλόγραν, ἣτις περιστέφει τὸ ὕψος τῆς Πάργας,  
θὰ εὖρη ἡ καρδία μου μεταξὺ τοῦ διαλυθέντος θορύβου οὐτῆς  
γλυκῆ καταφύγιον, τὴν ἀνάμνησιν, ὅτι εἶς σὲ χρωστώ τὸν σύ-  
ζυγόν μου. Φεῦ ! πρὸς τί ὀμιλῶ περὶ ἐλπίδων εἰρήνης, ἐνῶ εἶ-  
στέι φέρω τὴν πληγὴν τοῦ παρωρισμένου Θεοῦ, καὶ μάλιστα ἡ  
τοῦ θανάτου σκληρὰ ἐπιθυμία δὲν σιωπᾷ εἰς τὸ στήθος τοῦ συ-  
ζύγου μου ;

Ἀλλὰ κοιμᾶται ἤτυχος, θερμὸς ἤδη ὁ τάλας·

Ἐχῦθ' ἡ τῶν βλεφάρων του γαλήνη εἰς τὰς ζάλας·

Τῆς παραγμένης του ψυχῆς.

Θεὲ ! μὴ τὸν ταραξῶσιν ἀνωφελεῖς ἰδέαι

Πατρίδος, φυγαδεύσεως καὶ ὕβρεις φρικαλέαι

Ὅσας ἡ ξένη ἐρρίψεν ἐπάνω μας ἰσχύς·

Δακρυθεὶς ὁ ἄπιστος ὑπὸ τῶν ἀδαμάστων ἀκρωρειῶν τοῦ Σου-

λίου ἐστρεψε τὰ βλέμματά του κατὰ τῶν συμπολιτῶν μου, οἵτινες

ἔχον δώσει αὐτὸν εἰς τοὺς φυγάδας. Ἐκεῖ ἐπὶ τῶν νειῶν τοῦ

Σωτήρος ἡ ἰσχυρὰ τοῦ ἀπίστου σημαία ἐγείρει τὰ ἀκτινοβόλα τῆς

κέρτατα. Ἐκεῖνος, ὅστις ἐκήρυξε τὸν ὄλεθρον τοῦ Παρδιαίου, ἐκεῖνος

ὅστις ἰδὼν αὐτὸν ἐρέλασεν, ὠρκίσθη νὰ ἀνκνεύσῃ αὐτὸν ἐπὶ τῆς

Πάργας.

Ἦχη· ἐν ὁ ἀσεβῆς τὴν σάλπιγγά του· ἡμεῖς, τὴν ἡμετέραν· καὶ

κατέβημεν ὀργίλοι ἐπὶ τοῦ κατέστραμμένου ἐδάφους. Ἐπὶ τοῦ ἐδά-

φους, ὅπερ βλέπει πωληθείσας ὡς δούλας τὸς ἀγνίς του παρθέ-

νους, καὶ θρηνεῖ τοὺς κατασφαγέντας ἀνδρείους του ! Οἱ δυστυχεῖς

ἦσαν συγγενεῖς μας. Οἱ ἀγροὶ ἡμέτεροι, καὶ κατέβημεν νὰ τιμω-

ρήσωμεν τὸν ἐξυβρίζοντα τὴν κοινὴν ἡμῶν κληρονομίαν. Καὶ ἡ-

μεῖς αἱ γυναῖκες, καὶ ἡμεῖς ἐπολεμήταμεν, προστρέχουσαι εἰς

τὴν πρότον τῶν πυροβόλων, τραυλιεύουσα κοθιπλοὶ ὀπλα εἰς τὴν

ἐπίδειξιν. Ἡ λίαν ἐχαιροπίατε τὰ σπέρα μας καὶ ὁ μαχητὴς ἀπο-

κρίσων τὸν ἰδρώτα τοῦ μετώπου του εἰς αἵμα τὰς ἀκρωθειῶς του

στάγας. Αἱ σύζυγοι φέρουσαι τότε ἐκ τῆς πηγῆς ὕδωρ ἀνεκούρην

τὰ τέκνα αὐτῶν, ψάλλουσαι συνάμα τὴν ἐκδίκησιν τῆς ὑβρέως.  
 ἤχ! παύσατε τῆς χαρᾶς τ' ἄσματ'· δύο ἀδελφοὺς μου ἐθανά-  
 τωσεν ὁ τύρχννος· ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἔπιστον πλησίον μου·  
 Τοιαύτη φωνὴ ἄλγους διαλύει τὰς κρυγὰς τοῦ φαιδροῦ πλήθους,  
 ἐνῶ ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς εὐτυχοῦς μάχης. Φεῦ! ὁ τοὺς ἀδελφοὺς του  
 κλαίων, ἦτον ὁ σύζυγός μου.

Ἦσαν τὰ τελευταῖα τοῦ δυστυχοῦς δάκρυα· μετὰ ταῦτα βα-  
 θεῖα λύπη ἐνεκλείθη εἰς τὴν ψυχὴν του· ἔκτοτε διὰ μαύρων  
 ἀνέθρεψεν αὐτὴν φαντασμάτων. Ἄχ δύστηνε! δύστηνε! περιεφρό-  
 νησε τὴν ζωὴν. —

Ἄλλ' ὁ ὕπνος καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον βαρῦς· ἐπιστρέφει ἡ θερ-  
 μότης· ἐκ τῶν ὀφρῶν διεχύθη ἡ γαλήνη εἰς τὴν καρδίαν του.

Θεέ! μὴ τὸν συγχίσει ἀνωφελεῖς ἰδέαι,

Πατρίδος, φυγαδύσεως καὶ χλεύης ξενικῆς.

Ὡς ληστὴς ἐξεληθὼν εἰς τὴν ὁδόν, ἂν ἀπροσδοκῆτως κίνδυνος  
 τὸν ἀναγκάσῃ ἀναβαίνει μὲ ταχέα βήματα τὸν κρημνόν, καὶ ἐκεῖ  
 περιστέλλεται (\*). Ἐν τούτοις ἀπὸ τῆς ταπεινῆς του κρύπτει  
 περιστρέφει τὸ ἔλεμμα, καὶ μετ' ἀγωνίας περιμένει τὴν στιγμὴν  
 νὰ ρίψῃ ἀκινδύνους τοὺς ὄχλους. Οὕτω ὁ Ἄλλης ἀπετύρθη τῆς μάχης·  
 ἔπειτα ἐπιστρέψας εἰς τὸ ἀπαίσιον πεδῖον κατελύπησεν αὐτὸ  
 διὰ σκληροῦ μνημείου. — Ἀλλὰ τὰ μάρμαρα ἐκεῖνα, δὲν εἶε τά-  
 φος ἐγερθεῖς μετὰ δακρύων διὰ τὸν ἀνεψιόν, ἀλλὰ βωμὸς τῆς μελ-  
 λούτης του λύσεως.

(\*) Σὰν κακοῦργος στὴν στράτα ποῦ βγαίνει

\* Ἄρ ὁ κίνδυνος ἄφρω τὸν σβέξει

\* Στὸν κρημνὸν σὰν γερῆκι ἀναβαίνει

Καὶ μαζεύεται ἐκεῖ . . .

\* Ἄρ ἠδύνατο οὕτως νὰ μεταφρασθῇ τὸ ποίημα ὅλον, εἰ-  
 χόμεν βεβαίως αὐτὸ ἀβλαβὲς εἰς τὴν γλώσσαν μας. Σήμερον  
 θελήσαντες νὰ ἐξεληθίσωμεν αὐτὴν, ἀπωλέσαμεν καὶ πᾶσαν  
 εἰς τὴν ἐκγύμνασιν ἀξίαν τῆς ποιήσεως. Καὶ ἂν παραδεχθῶμεν  
 τὴν γνώμην τῶν λεγόντων ὅτι ἡ ποιήσις οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὡραία  
 ἐκφρασις, ἀπώλεσαμεν τὴν ποιήσιν ἡμῶν.

Σ. Μ.

Ἐγείρεται εἰς τῶν γερόντων καὶ προλέγει· ἅ Μακρὰν δὲν ὑπάρ-  
χουν αἱ ἐκδικήσεις τοῦ ἠ-τηθέντος· σήμερον μὲν φεύγει, ἀλλ' αὔ-  
ριον σᾶς κτυπᾷ. Αὐτὸς μὲν, διὰ νέων ὄπλων περιέζωσε τὴν ὄσφυν  
του, ἀλλὰ τῶν ἡμετέρων ὄπλων ἡ αἰχμὴ ἠμβλύθη καθ' ἣν ἡμέραν  
ἀπωθήσαμεν αὐτόν. — Σύμβουλος τῶν ἀφρόνων εἶνε ὁ φόβος. Ἀ-  
φρων ὁ γέρων, καὶ ὁ ἀκούτας αὐ. ὄν! — Ὑπῆρξεν αὕτη τῶν δυστυ-  
χιῶν μας ἡ ἐσχάτη. Εἶδομεν ἐπανερχομένην τὴν λαίλαπα, καὶ ποῦ  
ζητοῦμεν σωτηρίαν; Εἰς τὴν φωλεάν τοῦ ὄφρα; ἢ τῶν γηραιῶν  
νόων ὀλεθρία τυφλότης! ἢ ἀνόητος ἐμπιστοσύνη τῶν νέων! ἢ ἀ-  
πολεσθεῖσαι τῶν ἰσχυρῶν ἀγρυπνίαι!

Δὲν εἶνε πλέον ἡ Πύργα τὸ οἰκητήριον τῶν ἐλευθέρων ἀνδρῶν.  
Ξένη σημαία εἶνε τὸ σημεῖον τῆς νέας τῆς ἐλπίδος. Ἡ σπάθη τῆς  
εἶνε σπάθη ἀλλοτρία. Οἱ ἀνίκητοι υἱοὶ τῆς παρεδόθησαν εἰς τὸν  
Ἄγγλον, ὅπως μὴ καταστραφῇ ἡ πατρίς των.

Ἦκουσεν αὐτὸς τῶν φοβουμένων τὸν στεναγμὸν, καὶ ὁ κύριος τῶν  
ἀπεράντων θαλασσῶν, ἔτεινε πρὸς αὐτοὺς φιλικὴν χεῖρα. Ἰδοὺ αὐ-  
τὸς καθηταὶ ἐπὶ τῶν ὀρίων μας. Ὑπότχεται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χρι-  
στοῦ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ ταλαίπωρα πλήθη. — Φεῦ! Κατὰ πόσον  
διεφύλαξε τὸν λόγον του, εἰς ποῖον βρόχον ὁ λαὸς μου ἐνέπεσεν,  
γνωρίζει ὁ ἄνθρωπος οὗτος, δι' ὃν θλίβουμαι, ὁ ἰσχυρὸς οὗτος, ὅστις  
εἶγένητο παράφρων. —

Ἄλλ' αἱ ἀγωνίαι του ἔπαυσαν· ἡσυχώτερος εἶνε ὁ ὕπνος του. Ἡ  
γαλήνη χύνεται ἐκ τῆς ὀφρύος εἰς τὴν καρδίαν του.

Θεέ! μὴ τὸν ταράξωσι

Σπαρακτικαὶ ἰδέαι

Καὶ ἀνηκνήσεις πένθιμοι

Αἰσχύνῃς ξενικῆς.

Ἄντηχεῖ εἰς τὴν Πύργαν ἡ ἀγγελία τῆς ἐξορίας. Ἐπωλιθόμεν ὑπὸ  
τοῦ Ἄγγλου ἀντὶ ἀργυρίων, ὡς δοῦλοι διὰ τοῦ ξίφους ἀποκτη-  
θέντες. — Μάταια τὰ δάκρυα· αἱ δεήσεις ἡμῶν χλευάζονται.  
Βλέπομεν τὸν ἀσπλαγγχον τῶν Ἰωαννίνων γέροντὰ προχωροῦντα  
μετὰ τῶν πολυπλ. θῶν λεγεῶνων του. Ἡ δρεπανοειδῆς ὑβριστικὴ  
του βρομαία ἀνασυρθεῖσα ἤδη ἐκ τοῦ χαμπύλου τῆς χολεοῦ ἐκ-  
φυλλίζει τὰς κέδρους τῆς γῆς μας. Ἐρχεται αὐτός. Ἐκ τῶν ἀπί-

στων του στέρνων ἐκρήγνυται ἡ χαρὰ τῆς ἰκανοποιηθείσης ὀργῆς του. Ἡ βλασφημία πλανᾶται ἐπὶ τῶν αἰσχροῶν του χειλέων. Ὄχι, δὲν εἶνε ὁ προκαλῶν εἰς μάχην ἰσχυρός. Εἶε ὁ ἀγροῖκος, ὅστις ἀσφαλῆς ἀποδύροτομει τὴν ὄνητήν του ἀμνάδα. Ὄχι, ὦ Βρεττανί, ὄχι, τοιοῦτον μέλλον δὲν μᾶς ἐδείκνυον αἱ ὑποσχέσεις σας. Ὄχι, ὦ ἄνομοι, δὲν ὑπῆρξαν αἱ συνθήκαι μας τοιαῦται. Ἐν τούτοις οἱ συμπολίται μου καίτοι οὕτως ἐξυδρισιθέντες καὶ καταβλιθέντες δὲν προσήνεγκον ὑποκλινεῖς τοῦς τραχήλους εἰς τὸν ἀλαζόνα ὀθωμανόν. Μία μόνη εὐχὴ, μία μόνη κραυγὴ ἠκούσθη παρὰ πάντων ἐν μέσῳ τῆς ὀδύνης. » *Μὴ πρὸς Θεοῦ! μὴ δουλεύσῃ τις τὸν Τύραννον* ».

Ὅθεν εἰς σκληρὰν προελθόντες σύγκρισιν, ἐπροτιμήσαμεν τὴν ἐξορίαν. Ἀλλ' οὗτος, ὃν σὺ σήμερον μοι διέσωσας ἐκ τῶν κυμάτων, ὀλεθριότερος τότε ἐν τῇ καρδίᾳ του περιστρέφε λογισμούς· καὶ ἐγὼ, ἀγρυπνοῦσα πλάσιον του, ἤκουον αὐτὸν εἰς τὰ ἀνήσυχα ὄνειρά του ἐκμυστηρευόμενον σκληρὰ μυστήρια. —

Ἀλλ' ὁ ὕπνος του ἐπιμακχύνεται· ἡ λύπη του ἔπαυσεν. Τὰ μέλη του περιβρέχει ἰδρώς· ἡ καρδία του ἐγαληνίασεν.

Εἶθε ὠραῖα ὄνειρα

Ὁ λογισμὸς σοὶ πλάσσει·

Τὴν ξενικὴν ὦ σύζυγε,

Λητμόναι προσβολῆν.

ἦσαν ἤδη αἱ ἱεραὶ καὶ πικραὶ ἐκεῖναι ἡμέραι, αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ πιστὸς γονιτίζει μετανοημένος πρὸ τῶν ὠχρῶν θυτιαστηρίων καθ' ἃς ὁ πένθιμος ὕμνος περικλείει τὴν ἀνάμνησιν τῶν μακρῶν ὀδυνῶν δι' ὧν ὁ Χριστὸς ἀπελύτρωσε τὸν κόσμον. Καὶ ἡμεῖς, καταστειλάντες πάντα τὰ γῆινα πάθη ἀνεδεχόμεθα μεγίστας ἀγωνίας ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἕνεκα ἡμῶν ὑπέστη τὰ μέγιστα, καὶ ἀποδώσας τὸν τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸν ἀεττήθη· καὶ τὰ βήματα τῶν ἱερέων του ἠκολούθει σιωπηλὸν τὸ πλῆθος. Οὗτοι δὲ μᾶς ἔφερον ἐκεῖ ὅπου, μακρυμύνοι ἀπὸ τῆς τύφους τοῦ κόσμου, καὶ ζῶντες εἰς τὸν προσφιλέτερον λογισμὸν τῶν ἐγγύων των, ὑπὸ τὴν πειθιμόφυλλον ἰτέαν, ἐκοιμῶντο τὰ ὄστα τῶν γονέων μας. Ἐκεῖ, ἀκατακρεῖσῶν τῶν τάρων, καὶ κακωτραφέντων τῶν



τάφων, ἀφρέθησαν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ πεδίου τὰ ἔντιμα λείψανα. Φεῦ! ὤρριλε, πρὸς τοὺς τάφους κεντούμενος ὁ τοῦ ἀσεβοῦς ἵππος, νὰ παραδώσῃ τὰ ὅστιά ἐκεῖνα εἰς τὰς χλεῦας τοῦ στρατιώτου; — Τὸ πλῆθος συγκινούμενον ὑπὸ συμπαθείας, ὑπὸ ἀγανακτικῆς συναθροίξει αὐτὰ ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ὅπως τὰ ἀπολυτρώσῃ τῆς βαρβαρικῆς δυνάμεως. Ἀναρρίπιζει τὴν πυρᾶν ἡ παρθένος, ἡ νύμφη καθιστᾷ κοινωνὸν τῆς τελευταίας τύχης τῶν νεκρῶν τῆς τὴν κεκοιμημένην κόμην τῆς. Ἀναρρίπιζει τὴν πυρᾶν τὸ θαρραλέον πλῆθος τῶν συζύγων ὑπεραπίζεταί, αὐτήν, καὶ ἡ προφυλακὴ τοῦ ἀσεβοῦς δὲν ἀποτολμᾷ νὰ πλησιάσῃ.

Ἀναρρίπιζει τὴν πυρᾶν — ἀναφλέγεται αὐτὴ. Ἐκάψαν τὰ λείψανα τῶν πατέρων, καὶ ὁ ἄνεμος ὑποκλέπει τὴν διεσπαρμένην των τέφραν. — Σβεσθείσῃ; τελευταίον τῆς ἐπιταφίου πυρᾶς, ἀνεχωρήσαμεν. Καὶ τίς δύναται νὰ παραστήσῃ τὰ θλιβερά μας τότε παράπονα;

Ἐκεῖ ἠκούετο κλαίονσα μήτηρ, καὶ καταρωμένη τὴν γόνιμον κλίνην τῆς, ἐνῶ προσέτι θερμῶς κατερίλαι τὰ τέκνα τῆς. Ἐκεῖ, ἑτέρα ἀποσπῶσα ἀπὸ τοῦ στήθους τὸ γαλακτοῦχον τῆς, κατήρχετο εἰς τὸν πλησίον ρύακα μετ' ἀλλοκότου παραφορᾶς στοργῆς, καὶ ἔλουε διὰ τελευταίαν φορᾶν τὸ βρέφος εἰς τὰς πατρῷους πηγὰς. Καὶ ὁ μὲν ἐκ τῶν γενεθλίων ἀγρῶν ἐλάμβανεν ἓνα κλάδον, ἢ ἓν φρύγανον, ὁ δὲ περιέκλειεν εἰς τὴν παλάμην του ἓνα βῶλον. Ἥραμεν τὴν ἄγκυραν καὶ ἡ ἡρεμος θάλασσα ἐκαλύφθη ὑπὸ μακρῶν ὀλολυγμῶν, ὥστε ἀνέτελλεν ἡμέρα νυαγίου.

Ἰδοὺ ἡ Πάργα ἀπερημώθη. Οἱ υἱοὶ τῆς φυγαδευθέντες καταστρέφουσιν ἐν ὀδύῃ τὰς εἰμαρμένας, εἰς ἃς κατεδικάσθησαν. Ἐγὼ ἐπαῖτις; ἤλθον ἐνταῦθα· καὶ τὸ μόνον μου κτήμα εἶνε ὁ ἀγαπητό; μου οὗτος ἀνὴρ, καὶ οἱ λογιτμοί, μεθ' ὧν ἀπομακρύνομαι τῆς Πάργας. Ἐμὲ μόνην ἔχει οὗτος, τὴν μανίην τῆς ἀργῆς του, καὶ τὰ ἀξιοδάκρυτα καὶ ποθητὰ ταῦτα λείψανα τῶν ἀποθιπόντων του ἀδελφῶν. Παραυροῦται; καὶ αὐτός εἰς τὴν ἐκλῶσιν τῶν τάφων, ὑπὸ τσαζύτης φιλοστοργίας κατελήθη, ὥστε, ὡσεὶ ζηλοτυπῶν, δὲν παρέδωσεν αὐτὰ εἰς τὸ πῦρ, ἀλλὰ τὰ ἔλαβε συντρίψου; τοῦ εἰς τὴν φυγὴν.

## ΤΟ ΜΙΣΟΣ.

## Μέρος Γ'.

Πρόδρομος ἤδη τῆς πρώτας, ἑλαφρὰ περιπνέει αὖρα ὑποκλέπτουσα ἀπὸ τῶν πορτοκαλιῶν τῆς εὐρείας Κερκύρας τὰ καθάρωτερα καὶ εὐωδέστερα ἀρώματα. Ὁ ἥλιος, διὰ τοῦ πρώτου του μειδιάματος χαιρετᾷ τὸ ὠραῖον παράλιον, καὶ δι' ἐνός του ἀπροσδοκίτου βλήματος φωτίζει τὴν καλύβην, ὅπου ὁ δύστηνος ἀναπαύεται.

Ναί, εἶνε αὐτὸ; ὁ Ἥλιος, ὅστις ἄλλοτε ἐχαίρετο τῶν Ἑλλήνων τὸ θάρρος, ὅτε εἰς τῶν ἐλευθέρων ἀνδρῶν τὰ στέρνα ἐφρύασσε τῆς πατρίδος ὁ Ἔρω; ὅτε εἰς τὸν ζυγὸν τῆς ξένης δουλείας οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων ὑπέκυπτε, καὶ ὁ πολεμιστὴς ὠραίετο εἰς τὴν μητέρα του ἢ ν' ἀποθάνῃ ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ νικητὴς.

Ὅμοι! ὦ φύλλον ὑπὸ χειμάρρου παραφερόμενον ἠρανόσθη τῆς Ἑλλάδος ἡ δόξα! Εὐρίσκει; τόρα εἰ; αὐτὴν τὰς ἀρχαίας αὖρας καὶ ἀνοῦσαν τῶν γυναικῶν τὴν μελανόχρουν καλλονήν· ἀλλ' εἰς τὰ ἀνδρικά μέτωπα διακρύνεις ἐγκεμαραγμένον τὸν κατηφῆ φόβον, διακρύνεις τὴν χροῖαν δι' ἧ; ἡ δυστυχία πᾶρισταῖ αὐτοῦς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην εὐσπλαγγνίαν.

Ἥλιε, ὅστις ἴσω; θέλεις ἴδει πάλιν τὸ φῶς σου πληττον ἐλευθέρας σημαίας, Ἥλιε τῆς Σχερίας, αἱ διαυγεῖς σου ἀκτῖνες ἔστωσαν παραμυθία εἰς τὸν προδοθέντα πολεμιστὴν. Ἐνταῦθα, πλανώμενον φυγάδα, ὁδηγεῖ ἡ ἔμφροντι; συμβουλή μιᾶς συζύγου, καὶ σὺ εὐρισκόμενον μεταξὺ θανάτου κ' ἐξορίας, ἐμπνευσέ τον νὰ ἐκλέξῃ τὴν ἡπιωτέραν ἀπόφασιν.

Ὁ Πάργιος; ἤνοιξε κατὰ τὴν πρώην τὴν ὄφρυν, καὶ ἤγειρε τὸ μέτωπόν του ἀπὸ τοῦ προσκεφαλαίου τοῦ ὕπνου. Ἡ ὠχρότης χρωματίζει τὸ πρόσωπον τοῦ ἀθλίου· ἀλλὰ δὲν φαίνεται ἐπ' αὐτοῦ ἡ φρίκη καὶ ἡ γωνία. Αἱ εὐωδίαι τῆς νέας ἡμέρας ἀνακουρίζουσιν ἡρέμα τὸν καρδίαν του· καὶ ὁ Ἥλιος, δι' ἐνός του ἀπροσδοκίτου βλήματος, λάμπει ὠραιότερο; εἰς τὰ ὄμματα του.

Ἀλλὰ διατί, ἐν τὸ πνευμά του εἶνε ἤρεμον, διατί τοῦλάχιστον δὲν τὸ μαρτυρεῖ ὁ χαιρετισμὸς του; διατί δὲν μετριάζει δι' ἐνό; του φιλήματος τὴν λύπην ἐκείνης ἥτις ὀπισθεν τὸν ὑποστηρίζει; Διατί ἡ ὀρμὴ τῶν βλεμμάτων του σταματᾷ ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ ἀγνώστου; Ὅποια αἰρνητικὰ φλό; ἀναθάλπει καὶ σβέννυται ἐπὶ τῆς παρειᾶς του;

Τὴν εἶδεν ὁ Ἀρίγγος· καὶ ἐννοήσας τὴν αἰτίαν τῆς ἐρυθρίασεως τοῦ σιωπῶντος, καὶ ἰδιοποιήσας τὴν ὕβριν, τοικῦτα τινὰ ἀφελῶ; ἐλάλησεν· « Ὡ ζῆσε, γνωρίζω ὅτι εἰς τὴν τεθλιμμένην σου καρδίαν » εἶνε φρικτὸν τὸ ἔνδυμα, ὅπερ φέρω· γνωρίζω ὅτι ἐξανάπτω ἐντός σου ἅπαντα τὰ μίτη, ὧν εἶναι ἀξία ἡ ἄπιστος πατὴρ μου ».

« Ἀλλ' ἂν οἱ ὀλλοὶ, οἷσιν ἐπισθῆσκον τὰς τύχας τῆς Ἀγγλίας » ὑπῆρξαν χαμέρπεις, δὲν εἶνε ὅμως τοιοῦτοι ἅπαντες οἱ Βρεττανοὶ, οὓς δυσχερεστημένους διοικεῖ μόνῃ ἡ ἰσχὺς. Πολύτιμοι » σταυροὶ καὶ νομίσματα ἀνταμείβουσιν τὴν ἐπίορκον φιλίαν τῶν ὀλλῶν ἐκείνων. Ἀλλὰ τὴν ἀτιμίαν, ἣν σὺ εἰς αὐτοὺς ἀποδίδεις, » μύριοι Ἄγγλοι ἐκήρυξαν πρῶτοι.

« Μύριοι δίκαιοι, ὧν ἡ φρόνησις προτιμᾷ μᾶλλον τὴν ὀργὴν, ἢ » τὴν εὐνοίαν τῶν ἰσχυρῶν· μύριοι δίκαιοι ἐκλαυσαν δημοσίως » εἰς τὰ; ὁδοὺς τῆς Ἀλεξάνδρειας, καθ' ἣν ἡμέραν ἐκήρυξεν αὐτὴ πιστὸν καὶ φίλον, λαθὶ ἀπατηθῆναι διὰ μυρίων πανουργιῶν καὶ » ἔπειτα πωληθέντα εἰς τὸν θανάσιμόν του ἐχθρὸν, παρ' αὐτοῦ » ἐκείνου, ὅστις εἶχε κηρυχθῆ σωτὴρ του.

« Ὡ αἰσχύνῃ! Ἀλλὰ τὴν ἱερόσυλον συνθήκην δὲν ὑπέγραψεν ἡ » χεὶρ αὐτῆ, ἣν πρὸς σὲ ἐκτείνω. Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξες συμμέτοχον » τῆς δυστυχίας σου, τὸ σῆθος τοῦτο, ὅπερ στενάζει διὰ σέ. » — Δὲν εἶται σὺ μόνος ὁ δυστυχῆς. Πολὺ τρομερώτερον καὶ τῆς » καταστροφῆς τῆς αὐτῆς, εἶνε τὸ νὰ λέγωσι, ἡ πατὴρ μου ὑπέ- » πεσεν εἰς τὴν περιφρόνησιν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐμοῦ.

« Διὰ τὴν ἀδικίαν, ἥτις ἀμροτέρως ἤμας κατέπληξεν, ἀκου- » σὸν με ἀδελφεῖ τῆς θλίψεως! Ἐγὼ μὲν δὲν ἄβημαι νὰ ἐπάνα- » δώσω εἰς σὲ οὔτε τὸ ἔδαφος τῶν πατέρων σου, οὔτε τὴν ὠ- » ραίαν σου ἐλευθερίαν. Ἀλλ' ἂν τὸ μῆτος δὲν ἔχει ἐπὶ σοῦ πλεῖονα » ἰσχὺν, ἐὰν σ' εὐχρηστῆ ἀδελφικὴ περὶ κλητῆς, δέξου βοή-

» θεικν παρ' ἀδελφοῦ, ὅστις θέλει καταστήσει ὀλιγότερον θλιβε-  
» ρὰς τὰς ἡμέρας σου. » —

Οὕτως ἦνοιγε τὴν καρδίαν τοῦ ἐκεῖνο· οὕτως ἐπιδαφιεύων δῶρα  
καὶ δάκρυα ἀνεκούριζε διὰ τοῦ ἐλέγχου τὸ ἐγκλημα, τὸ ἐγκλημα,  
ὅπερ δὲν ἐμόλυνεν αὐτόν. Κλαίει προσέτι καὶ ἡ Ἕλληνις καὶ τοσοῦ-  
τον θλίβει αὐτὴν ἢ τοῦ φιλανθρώπου ἀνδρὸς κατ' ὀλιψις, ὥστε  
καταρᾶται τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐδιεγράθη τὰ λυπηρὰ τῆς συμβάντα.

Σιωπᾷ καὶ διὰ τοῦ φρονήμου τῆς βλέμματο, ἰδέτε! ζητεῖ  
τὸν σύζυγόν τῆ· ἰδέτε πῶς ἀνερευᾷ τὸν νοῦν του! πῶς εἰς  
τὸ πρόσωπόν του ἀνακαλύπτει τὴν ἀγωνίαν! Τίς οἶδε ἂν τοῦ  
γενναίου ἀνθρώπου ἡ συνδρομὴ ἀπορρίψῃ ἢ γίνῃ δεκτὴ; Ἀλλὰ  
φωνὴ τίς ἐκρήγυται ἄς ἀκούσωμεν εἶνε ὁ πλάνης, ὅστις ἐγείρεται  
νὰ ὀμιλήσῃ.

» Κράτησε τὰ δῶρα καὶ διαρύλαξον αὐτὰ διὰ τὰ δυστυχή-  
ματα, ἅπερ διὰ τὸν λαόν σου κρατικευᾷ τὸ ἀμάρτημα. Ἐκεῖ,  
κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς θ' ὄψεω; θὰ εὐχῆς ταπεινὸν τινα ζητοῦντα τὴν  
βοήθειάν σου. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἡ λύπη, ἐνταῦθα ἡ δυστυχία, τιμᾷ  
τὸν ὑποπεσόντα εἰς αὐτὴν. Καὶ οὗτος εἶμι ἐγώ· καὶ οὔτε ἐκεῖ-  
νο, ὅστις τὸ πᾶν μοι ἀφήρσες, θὰ δυνηθῇ νὰ μοῦ ἀρπάσῃ τὴν ὑπε-  
ρφάνειαν ταύτην.

» Κράτησε τὰ δάκρυά σου· ὄχι, δὲν θέλω δάκρυα ἐκ βλεφάρων  
ἐμπνεόντων εἰς ἐμὲ ἀνίκητον περιφρόνησιν. — Σὺ εἶσαι δίκαιος. —  
Ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; εἶσαι υἱὸς ἐπαρχίου δι' ἐμὲ γῆς. — Κατηρα-  
μὲνῃ! πανταχοῦ ὅπου ἀναπνέει λαὸς γυμνός, ἐξόριστος καὶ δούλος,  
κραυγὴ γενικὴ βλασφημῶν τὴν κακότεροπον, ἥτις ἐξετέλεσε τὸ ἀναι-  
δὲς τοῦτο ἐμπόριον.

» Ἐνῶ σεμνύνεται διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Μιύρου, ἐξυβρί-  
ζει ἐν Εὐρώπῃ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς· καὶ ὑπολογίζει διὰ σκληρᾶς  
φρονήσεως τίνα νὰ καταπίσῃ, καὶ τίνα νὰ ἐλευθερώσῃ. Κατάστρε-  
ψον, ὁ ἄστυμαθὸς, κατὰ τὴν τῶν ἐνέουδρου;! Μικρὸν τοῦτο.  
— Ἡ ἐκδικητικὴ μάχη καθίσταται ὑπὸ τοῦ χύλου καὶ τοῦ ἐπιτα-  
χύνοντος αὐτὴν Θεοῦ ἰακνὴ πρὸς ἐπίσχυτον τῆς ἰδέας τῆς Εὐρώπης.

» Ἐξὼν δι' ἀκαμνήσεων τὸ πνεῦμα μου ἠττιθῆ ὑπὸ μανιῶν καὶ  
φριγασμάτων. Βλέπω ἤδη τὰ; ὄργα, αἵτινες ὀρεῖλουσι νὰ πληρ-

ρωθῶσιν· καὶ τολμωρότεροι· ἐπαναζῶ εἰς τὴν λίπην. Ἡ γυνὴ αὕτη ἥτις μ' ἔκλαυσε νεκρὸν, ἢ προσφιλις αὕτη, δι' ἣν σὺ μὲ ἔσωσας, ἄς μὴ τρέμῃ πλέον· ὅμι δὲν θά μὲ πρκαύρῃ ποτὲ πλέον ἢ μανία εἰς ὀλεθρίους σκοπούς.

» Ἰτω· δὲν εἶνε μακρὰν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν πάντες θ' ὀλομεν καλέσει· ἀλλήλους· ἀδελφοὺς, καὶ ἣν ἐπὶ τῶν ἐξίλειωθιντων θρήνων διὰ θρήνων θέλει κατέλθει ἡ συγγνώμη καὶ ἡ λήθη. Ἀλλ' ἤδη τὰ μίση εἶνε χλωρά· καὶ μακρὰ ἐπιπορκία καταδεικνύει αὐτὰ εἰς τὴν καρδίαν μου. Ἐν τούτοις, ἂν καὶ ὀραίλω εἰς σὲ τὴν ζωὴν, μάθε ὅτι δὲν σὲ ἀνχνυωρίζω ὡς φίλον μου.

» Ὁ μείω ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς ξένης τυχῆς γῆς, προσφέρων τὴν ἐντιμον δεξιάν, ἐρ' ἣς λάμπει ὁ λωρός τῆς πολεμικῆς λαβῆς, εἰς ταπεινοτέρας ὑπηρεσίας. Θεέ μου! Ἀνχιμνησκόμενοι οἱ υἱοί μου ἠποιοῦ εἶμαι, καὶ ὁποῖος ὑπῆρξα, θά φριξῶσιν! ἀλλὰ δὲν θά εἴπωσιν αἰσχυνόμενοι: *Παρ' Ἀγγλοῦ ὁ πατήρ μου ἐπέτυχε τὸν ἄρτιν του* ».

Ἐρκίθη ὁ Πάργιος καὶ ὁ ὄρκος τοῦ δυστυχοῦς· οὐδέποτε ὑπέπεσεν εἰς ψεῦδος. Εἰσέτι σήμερον ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην κατοικίαν κινεῖ τὴν συμπάθειαν τῶν ὑποδεχομένων αὐτόν· ἐκλέγει τὴν νομὴν εἰς τὰ πρ' αὐτοῦ ὀδηγούμενα ἀλλότρια πρόβια· ἰδρώνει εἰς τὸν αὐλακκ τῆς ξενικῆς γῆς, ἀλλ' ἰλαρύνεται ἐνθιμούμενος, ὅτι οὐδέποτε ἐξουτελίθη ὑπὸ τῆς τλαλιπωρίας.

Ἡμέραν παρ' ἡμέραν εἶε μᾶλλον ἢ πιερία ἐπιβαρύνει τοῦ ἀθλίου τὸ πνεῦμα. Οὐδέ τις γλυκὺς πόθος ἀνακαλύπτει εἰς τὴν καρδίαν του ὀραίαν τινα ἐπίτη. Οὐδεμία ἀκτίς χαρῆς προσμειδιᾶ αὐτῷ· πάντα φωνὴ ὡς φωνὴ ὀργῆς πικρῆσαι τὰ ὦτα του. Εἰς τὴν θεὸν παντός κερτυκίζομένου πρῶτον νομίζει ὅτι βλέπει τὴν ὀργὴν καὶ τὴν χλεύην.

Ἀτιμασθεῖσαν ὁμολογῶν τὴν πατρίδα του, τὴν ἀπαρνεῖται, τὴν φεύγει, τὴν μισεῖ. Δὲν ὑποφέρει ὅμως ἀκούων κατηγορουμένην αὐτὴν παρ' ἄλλων· ὅμως λυπεῖται μὴ δυνάμενος γὰ τὴν ἀγαπήση. Δυστυχῆς! Διατρέχει τὴν Εὐρώπην. Ἀλλὰ πανταχοῦ τὸν παρακολούθει τὸ παράπονον· καὶ οὐδεμίαν ὁ τάλας εἶρε ποτὲ γῆν δυνάμεν γὰ ἰλαρύνῃ τὸ πρότωπόν του.

Πορεύεται εἰς τὰ ἐρυθρὰ τῶν βόδων κλίματα, παρὰ τοὺς λόφους, ὅπου αἰωνίως ἀνθεῖ ἡ ἐλαία, διὰ μέσου χλοερῶν πεδιάδων, καταρδεομένων ὑπὸ δαφιλῶν ναμάτων. — Ἀλλὰ πανταχοῦ, εἰς τὰς πεδιάδας, εἰς τοὺς λόφους, εἰς τὰς ἐν μέσῳ τῶν χωρίων ἐκτάσεις, ἀκούει τὴν Ἀγγλίαν καταγορομένην δι' ἀδίκους ὕβρεις, καταρωμένην διὰ νέον φθόνον. —

Πορεύεται εἰς τὰς ἀκανθωτὰς κοιλάδας, ἐπὶ τῶν κρημνῶν ὅπου ὁ αἶγαγρος πηδᾷ, εἰς τοὺς σιαζομένους ὑπὸ ἐλατῶν βράχους, τὰς ὁποίας κατέρπερον ἀρπάσαντες οἱ καταρρέοντες ἐκ τῶν ἀκρωρείων λιθοί. Ἀλλ' ὅτε ἡ νηροστιβία κατακυλινδεταί, πανταχοῦ ὅπου ἡ σιωπῆ ἢ βρυχᾶται ὁ ὄλεθρος, κραυγὴ σπαρακτικὴ ἐγείρεται δι' ὅσα ἡ Ἀγγλία ἐπίνεγκε τραύματα.

Διέρχεται ποταμοὺς, καὶ ἀπὸ ὄχθης εἰς ὄχθην ζῆπεί, ταχύων τὸ βήμα, νῆαν τρίβον, διατρέχει πόλεις καὶ φρούρια, καὶ οὐδέποτε σταματᾷ τὸν πλανήτην τοῦ πόδα. Ἀλλὰ πανταχοῦ ἀκούει τὸν ὄρνον ἀπείρων γενῶν, ἄλλων μὲν ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας προδοθέντων καὶ ἑτέρων πωληθέντων ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας.

Ἐνομίσαμεν οὐχὶ περιττὸν μετὰ τὴν καταχώρισιν τῶν Προσφύγων τῆς Πάργας, ποιήματος ἀποπνεόντος τὴν ἱερὰν ἐκείνην συμπάθειαν πρὸς ἀναξιοπαθοῦντας καὶ προδοθέντας χριστιανοὺς, νὰ μεταφράσωμεν καὶ τὸ ἐξῆς ἀσματίον τοῦ Βικεντίου Μόντη, συγγραφέν, ὁπότε ὁ Μέγας Ναπολέων ἐκυριάρχει τῆς Γαλλίας, καὶ ἡ δυστυχὴς Ἰταλία ἤλπιζε τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀπὸ τῶν σιδηρῶν οὐύχων τοῦ Ἀετοῦ τῆς Αὐτρίας.

### ΑΣΜΑΤΙΟΝ

### ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ.

Φῶς τὰ σοῦ ἀρηθῆ ὁ ἥλιος, καὶ χύρτον ἡ γῆ, κακοῦργε, ἦτις ἀπὸ τοῦ γύκουσ καὶ τοῦ σκοπέλου, δίκην Διστοῦ, ἀνηλθεσ εἰστὸν θρόνον, καὶ μὲ τὰ ὄπλα τοῦ Ἰουδα ἐξέχεσαι εἰς τὸν πόλεμον.

Ἐργαστήριον ἐγκλημάτων, ἐν ᾧ περικλείεται ἀπάσης τῆς  
Εὐρώπης ἡ βλάβη καὶ τὸ ἄλγος, θὰ ἔλθῃ ἐποχῇ, καθ' ἣν θὰ  
ταπεινώσῃς τὴν ὄφρυν, ἐὰν βεβαρυμένος ὁ Οὐρανὸς δὲν σὲ  
καταποντίσῃ.

Ἡ χεὶρ, ἣτις διέπει τῶν Γαλλῶν τὴν τύχην θὰ σοῦ ἀνα-  
τρέψῃ τὴν κόμην, καὶ θὰ κλείσῃ τὸ αἵματηρὸν σου ἀσεβὲς ἐμ-  
πόριον.

Θὰ λάβῃ ὁ κόσμος εἰρήνην· καὶ σὺ παρήγορος καὶ σκληρὰ  
τῆς θαλάσσης τύραννε θὰ ἐπαρακάμψῃς εἰς τὸ ἀγκιστρὸν, ὅπερ  
ἐγκατέλιπες, ἀλιεύτρια γυνὴ.

---

Καταχωρίζομεν ἐπίσης καὶ τὸ πρωτότυπον διὰ τοῦ γινώσκον-  
τα· τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν.

SONETTO

CONTRO L' INGHILTERRA.

---

*Luce ti nieghi il sole, erba la terra  
Malvagia, che dall' alga e dallo scoglio  
Pel sentier dei ladron salisti al soglio  
E coll' armi di Giuda esci alla guerra.*

—οοο—

*Fucina di delitti, in cui si serra  
Tutto d' Europa il danno ed il cordoglio  
Stagion verrà, che abbasserai l' orgoglio,  
Se pur stanco Iddio non ti sottera.*

—οοο—

*La man che temprà delle Gallie il fato  
Ti scomporrà le chiome, e fia che chiuda  
Quel tuo di sangue empio mercato.*

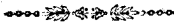
—οοο—

*Pace avrà il mondo e tu briaca e cruda  
Del mar tiranna, all' amo abbandonato  
Farai ritorno pescatrice ignuda.*

---

## ΠΑΙΔΙΑ

## ΥΠΟ ΛΥΚΑΙΝΩΝ ΑΝΑΤΡΑΦΕΝΤΑ



Αἱ διηγήσεις περὶ τῶν ἀγρίων ζῶων, αἵτινα ἢ κατὰ τύχην, ἢ ἐξ ἰδίᾳ προαιρέσεως ἀθέτησαν ἀποπληνημένα παιδία βρήθουσιν ἐν παντί σχεδὸν τότῳ, καὶ πολλάκις κατὰ διαφόρους ἐκτίθενται τρόπους. Ὅμοιαι διηγήσεις ἀποελαῦν τοὺς προφητείας μύθους, δι' ὧν εἰκονίζονται οἱ ἥρωες καὶ οἱ θεμελιωτάτινος ἔθνους. Ἀπαντοῦμεν πάντοτε εἰς τὸ πεδῖον τὴν ἔλαφον, τὸν κύνι, τὴν ἄρκτον, ἀλλὰ συχνότερον πάντων παρουσιάζεται ἡμῖν ὁ λύκος. Ἐκαστος ἀς κρίνη ὅπως θέλει τὴν ἱστορίαν τοῦ Ῥωμύλου· τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι δὲν πρέπει ἄπαια νὰ θεωρηθῆ ὡς ἐπιπόησις. Τελευταῖον ἐδημοσιεύθη ἐκθεσις ὑπαλλήλου τινὸς Ἰνδοῦ, ἐν ᾗ ἀναφέρεται « τίνι τρόπῳ λύκοι ἐγαλακτοχόησιν τέκνα ἐν ταῖς φωλεαῖς αὐτῶν ».

Ἐν Ἰνδίαις, ὡς ἐπίσης εἰς τὴν ἀρκτικὴν Εὐρώπην κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ὁ λύκος ἐθεωρήθη ὡς ζῶον ἱερὸν. Πάντες σχεδὸν οἱ Ἰνδοὶ ἐκ προληπτικοῦ πρὸς αὐτὸν φόβου δὲν τὸν φουέουσιν, οὐδὲ τὸν πληγώουσιν, καὶ τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἴλετο χυλῆ αἰγὰ του θεωρεῖται ὡς κατεστραμμένον. Φυσικὴ συνέπειαι τῶν τοιούτων ἰδεῶν εἶνε ὅτι καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας ὅπου κατοικοῦν ὀλίγοι Εὐρωπαῖοι οἱ λύκοι οὕτως πληθύνονται, ὥστε οὐ μόνον ἐπιφέρουν βαρυτάτας βλάβας εἰς τὰ μάνδρας, ἀλλὰ συχνάκις ἀρπάζουσι καὶ παιδία. Ἐν τούτοις κλάσι; λαοῦ, ἢ ἐνδεετέρα καὶ μᾶλλον εἰτελής, ἥτις δὲν ἔχει σταθερὰν δικαστήν, τοῖσι νὰ καταδιώκη τοὺς λύκους· ἀλλὰ καὶ αὕτη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ γίνῃ κατοχὴ τῶν πετραδίων καὶ ἄλλων χρυσῶν κοσμημάτων, ἀνεκρίτων εἰς τὰ ὑπὸ τῶν λύκων φηγωθέντα παιδία.

Ὁ λύκος εἶνε πολλάκις ἀγαθότερος τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τὰ περὶ-χωρὰ τοῦ Σουλταμποῦρ, εἰς τὸ παρὰ τὸν ποταμὸν Γούμπτην ἐπὶ-πεδον ὕψους, ὑπάρχουσι πολλοὶ λύκοι, καὶ ἐκεῖ κατὰ πρῶτον ἀπαντοῦμεν λυκάκια, ἀκαλυψανούσα; τῆς τροφῆς τὸ ἔργον.

Στρατιώται; τις βεδίζων παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, παρὰ τὸ Σάγδορ, εἶδεν ἐξερχόμενήν τῆς φωλεᾶς τῆς λύκαινον μετὰ τριῶν



λυκιδῶν καὶ ἑνὸς παιδίου· τοῦτο δὲ ἐπεριπάτει τετραποδιστί, καὶ ἐφαίνετο λίαν ἐξοικειωμένον μετὰ τῶν ἀγρίων συντρόφων του· ἡ λύκαινα ὑπερασπίζετο αὐτὸ ὡς τὰ τέκνα τῆς· καὶ τὰ τέσσαρα δὲ προσῆλθον εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἐπιον· ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἠδυνήθη ὁ στρατιώτης νὰ κρυφθῆ. Ἐζήτηε νὰ καταλάβῃ τὸ παιδίον, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος ἦτο τόσο ἀνώμαλον, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ φθίσῃ. Καὶ οἱ μὲν λύκοι καὶ τὸ παιδίον κατέφυγον εἰς τὴν φωλεάν των. Ὁ δὲ στρατιώτης ἐπορεύθη εἰς τὸ Χάνδορ, ἔλαβε διαφόρους ἀνθρώπους δι' ἀξινῶν ὠπλισμένους, πρὸς ἀποδίωξιν τῆς λυκαίνης ἐκ τῆς φωλεᾶς τῆς, ἣτις εἶχε βάθος ἐξέως μέχρις ὀκτώ ποδῶν. Τὸ θηρίον ἐφάνη τάχιστα μετὰ τῶν μικρῶν του καὶ τοῦ παιδίου. Οἱ στρατιῶται καὶ οἱ σύντροφοὶ του τὸ κατεδίωξαν ἐπιπποι, τὸ ἠνάγκασαν ν' ἀπομακρυνθῆ πολὺ, καὶ κατέτχον τὸ βρέφος.

Ἦτο δὲ τοῦτο ἐννέα μέχρι δέκα ἐτῶν, καὶ εἶχε πάσας τὰς ἐξεις ἀγρίου ζώου. Εἰς πᾶν σπήλαιον, τὸ ὅποιον κατὰ τὴν ὁδηγοῦσαν εἰς Χάνδορον ὁδὸν ἐβλεπεν, ἐζήτηε νὰ κρυφθῆ. Εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀνθρώπου ἐρρικία καὶ ἐπροσπάθει νὰ φύγῃ· ἀλλὰ βλέπων παιδία ἐπίδα μὲ ὠρυγμούς κυνῶν καὶ ἐζήτηε νὰ τὰ δῆξῃ. Οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ φάγῃ ὀπτιὸν κρέας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὤμου ἐρρίπτετο μετ' ἀδηφάγου ἐπιθυμίας, καὶ διευθετούμενον κατὰ γῆς τὸ κατέπιεν μετ' ἑναργοῦς χαρᾶς. Ἐὰν ἐνῶ ἔτρωγε, ἤθελέ τις τὸ πλησιάσει, ὡρετο τρομερῶς. Ἐν τούτοις δὲν ἐταράττετο ποτὼς εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ κυνῶν, μάλιστα μετ' αὐτοῦ διενέμετο τὸ τεμάχιον τοῦ κρέατος.

Ὁ στρατιώτης ἐγκλιέλειψε τὸ παιδίον εἰς τὸν ῥαγια (\*) Σουλταμπούρ. Ἐζητήθησαν οἱ γονεῖς του, ἀλλ' οὗτοι δὲν ἠθέλησαν νὰ γίνωσι γνωστοὶ βλέποντες τὸ παιδίον διατρουῖν τὴν φύσιν τοῦ λύκου. Ἐζήτηε δὲ τρία ἔτη ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνισιν τοῦ πλοιαρχοῦ Νιχολέττ, καὶ ἔμεινε πάντοτε ἀπλοῦν ζῶων. Ἀδύνατον ὑπῆρξε νὰ τὸ συνεθίσωσι νὰ φέρῃ ἐπ' ὤμων ἐνδυμάτι, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ψυχροτάτην ὥραν τοῦ ἔτους· ἡμέραν τινὰ διέτχισε ἐπί-

(\*) Οὕτως ἐλέγοντο οἱ ἡγεμόνες Ἰνδοί, οἵτινες ἦσαν πρότερον ὑπήκοοι τοῦ αὐτοκράτορος τῶν Μογγόλων.

στρωμα πλήρες βαμβακίου, και κατέπιε τὰ τεμάχια άλλης τροφῆς του, ἣτις ἐτίθετο εἰς γωνίαν τινά, πρὸς ἣν ἐκείνη σείαζε τετραποδιστὶ, σπανίως ἰστάμενον ὄρθιον. Ἐδείκνυεν ἀποστροφὴν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους και ἀείπατε ἐξήτει νὰ τοὺς ἀποφεύγη. Ἀπ' ἐναντίας ἀγάπα πολὺ τοὺς κύνες και τοὺς πιθήκους, και μετ' αὐτῶν μάλιστα διενέμετο τὴν τροφήν του. Οὐδέποτε ἐφάνη γελῶν ἢ μειδιῶν, οὐδὲ πρὸς ἡκούθη προφέρειν λέξεις ἐκτός ἐλαχίστων τιμῶν πρὸ τοῦ θανάτου του. Κατὰ τὰς τελειοαίαις ἐκείνης στιγμῆς ἐπέθηκ.εν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὰς χεῖρας, εἶπεν ὅτι ἐδοκίμαζεν ἰσχυρὸν πό.ον και ἐξήτησεν ὕδωρ· πῶν δ' ὀλίγον ἀπεθίεν. Ἐὰν τὸ παιδίον τοῦτο ἤθ.λεν ζήσει π.εῖονα χρόνον, πιθανῶς, ἤθ.λεν ἐπαναλάβει τὸ λογικόν, καιτοι, ὡς φαίνεται, ἡ ἀνθρώπινος φύσις ἐφάνη εἰς αὐτὸ καθ' ὀλοκληρίαν ἠττημένη ὑπὸ τῆς ζωῶδου.

Ὁμοίον τι συ.έθη κατὰ τὰ περ' ἄχωρα τοῦ Γκού.τη. Κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1843, ἐργάτης τις κατοικῶν εἰς Χύπρην, εἰκοσιμίλια μακρὰν τοῦ Σουλταμπούρ, παρακολουθούμενος ὑπὸ τῆς συζύ.ου και τριετοῦς τέκνου του, ὅπερ πρὸς τινῶν ἡμερῶν εἶχε λάθει πληγῆν εἰς τὸ γόνυ του, ἐπορεύθη εἰς τὸν ἀγρόν του. Ἐνῶ δὲ ὁ πατήρ του ἐθ.ριζε, λύκος πηδήσας ἐκ κρύπτης, ἤρπασε τὸ παιδίον και τὸ ἔσυρε πρὸς τὴν φωλεάν του. Ὁ πατήρ ἰ.ῶν τοῦτο ἔδραμε νὰ κρῆξῃ ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐπανελθῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ εὑρῇ τὰ ἴχνη τοῦ ζώου.

Μετὰ δύο ἔτη, δύο κάτοικοι τοῦ Σιγγασμουρ, θηρεύοντες, ἐπὶ τινος λόφου, εἶδον ἐξεργασμένους ἐκ σπινθίου τρεῖς λυκιδεῖς, και ἐν παιδίον, οἷτινες μετ' ἐκείνου διευθίνοντο πρὸς πότιν εἰς τὸν ποταμόν. Οἱ κυνηγοὶ ἠκολούθησαν τὰ ἴχνη των, ἀλλ' οἱ λύκοι ἤδη εἶχον καταφύγει εἰς τὴν κοίτην των. Τὸ παιδίον ἦτον ἐταμον νὰ τρέξῃ ὀπισθέν των, ὅτε ὁ εἰς τῶν θηρευτῶν τὸ ἤρπασεν ἀπὸ τοῦ ποδὸς και τὸ ἐκράτησεν. Ἦτο δὲ τοσοῦτον ἀπηγριωμένος, ὥστε ἤρξατο νὰ τὸν δάκνη, και λαβὼν διὰ τῶν ὀδόντων τὴν καλῆμην τοῦ σπλου του συνεκίνησε αὐτὴν ὅσον ἡδύνατο ἰσχυρότερον. Ἐν τούτοις οἱ δύο κυνηγοὶ τὸ ἔδρασαν και ἀφίχθιντες εἰς τὴν οἰκίαν των, τὸ ἐφύλαξαν εἰκοσιν ἡμέρας, καθ' ἃς ἔτρωγε μόνον ὠμὸν κρέας.

ὄθεν ἠναγκάσθησαν νὰ τὸ τρέφωσι μὲ λαγῶν; καὶ πτηνῶν·  
Μὴ δυνάμενοι δὲ τοιοῦτο τρίτως νὰ διχηρήσωσιν αὐτὸ περισσό-  
τερον, τὸ ἐξέθεσαν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Καλεσκούρ, ὅπως εὐρεθῆ  
φιλόθρονοί τις, φροντίσων περὶ τούτου. Κατὰ τινὰ ἡμέραν πινη-  
γύρεως τὸ εἶδεν ἄνθρωπός τις ἐκ Χούπρα, ὅστις ἐπιστρέψας εἰς  
τὸν οἶκον του διηγήθη τὸ συμβῆν εἰς τὸν γείτονά του. Ὁ πατήρ  
τοῦ παιδίου εἶχεν ἤδη ἀποθάνει, ἔζη ὁ μω; εἰσέτι ἡ μήτηρ του,  
ἥτις μετὰ μεγίστης ἀνυπομονησίας ἐζήτησε πάραυτα σημεῖα. Ἀ-  
κούσασα ὅτι ἔρρεν οὐλὴν εἰς τὸ ἀριστερὸν γόνα, καὶ ὅτι εἰς τὸ  
ἰσχυρὸν ἐραίνοντο σημεῖα τριῶν δῆξων, συνήθροιστε τὰ ὀλίγα φο-  
ρέματά του, ἐπορεύθη εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἀνεκάλυψε τρίτον ση-  
μεῖον, ὅπερ τὸ παιδίον εἶχεν ἀπὸ γενετῆς του.

Τὸ ἔλαβε μεθ' ἑαυτῆς εἰς τὸ χωρίον τῆς, ἀλλ' ὦ; τὸ προηγούμε-  
νον, τὸ παιδίον ἐραίνετο ἀπολέσασιν πᾶν ἀνθρώπινον αἴσθημα. Ἐπειδὴ  
δ' εἰσυνείθισεν νὰ βραδίῃ πάντοτε τετραποδιτί, οἱ ἀρμολοῖ τῶν βρα-  
χιόνων καὶ γονάτων του ἐπὶ τοιοῦτον ἐτραχύνθησαν, ὥστε οὐ-  
δόλω; ἐκῆμποντο, καὶ τὴν μὲν ἡμέραν περιερέετο εἰς τὸ χωρίον,  
ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐρευγεν εἰς τὰ δάση. Δὲν ἠδυνήθη νὰ μάθῃ τὸ  
ὀμιλεῖν οὐδὲ κἄν ἐπρόφρασαν νὰ τὸ γυμνάσουν νὰ συναρθρώσῃ  
μὴν μόνην λέξιν. Πίνον, ἔθετε τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ  
δὲν ἔλειγε μετὰ ταῦτα τὰ χεῖλη, ὡ; συνειθίζουσι οἱ λύκοι. Τὸ  
μᾶλλον εὐάρετόν του φαγκτὸν ὑπῆρξε πίνοντε τὸ ὠμὸν κρέας,  
καὶ εἰάν καθ' ὁδὸν εὔρισκε τεμάχιόν τι, ἔτρεχε νὰ συμράγῃ αὐτὸ  
μετὰ τῶν κυνῶν τοῦ χωρίου.

Ὁ συγγραφεὺ; τῆς ἐκθέσεως ταύτης, διηγᾶται καὶ ἕτερα τοιαῦτα  
συμβῆντα. Ἡμεῖς παραλείποντες αὐτὰ, ἀναρέρομεν εἰσέτι ἐν τῷ και  
μᾶλλον αξιοσημείωτον.

Πρὸ ἐπιτὰ περίπου ἐτῶν, στρατιώτης τις, ἐκ τῆς συνουσίας τοῦ  
βασιῆ τοῦ Βόδι, Χουρδούτ Σίγγ, περιπατῶν περὰ τὴν ὀχθὴν  
τοῦ ποταμοῦ Γκάγγρα, εἰς τὴν γῶραν Βοχρατέχ, εἶδε δύο μικροὺς  
λύκους καὶ ἐν παιδίον πίνοντα ὕδωρ. Κατῶρρωσε νὰ λάβῃ τὸ παι-  
δίον, ὅπερ ἐφαίνετο περίπου δεκαετῆ; τοσοῦτον ἦτον ἄγριον, ὥστε  
διέρρηξε τὰ φορέματα τοῦ στρατιώτου, καὶ κατέδραξεν αὐτὸν· Ὁ  
εἶ; διέταξε νὰ τὸ δέσωσι, καὶ πρὸ; τροφὴν διώρισεν ὠμὸν

κρέας· και μόλις μετά Ικανόν χρόνον ἐπετρέπη αὐτῷ ἡ ἐλευθέρα περιτροφή του εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Βόνδῃ. Ἡμέραν τινα διαβαῖνον ἐκ τινος κρεωπωλείου ἐκλεψε τεμάχιον κρέατος· θελήσαν δὲ νὰ ἐπιναλάβῃ τὴν κλοπὴν, συνελήφθη ὑπὸ τοῦ κρεωπώλου, ὅστις διὰ βέλους ἐτραυμάτισεν αὐτὸ εἰς τὸ ἰσχίον. Ἄνθρωπός τις ὀνομαζόμενος Σανού, ὑπηρέτης ἐμπόρου τινος, ἔλαβε δι' αὐτὸ συμπάθειαν. Ἀπέσπασε τὸ βέλος ἀπὸ τῆς πληγῆς του, καὶ τοῦ ἠτοίμασε στρωμνὴν ὑπὸ τι δένδρον, παρ' ὃ εἶχε δι' ἑαυτὸν ἰσταμένην σκητὴν. Ἔιδεσε τὸ παιδίον διὰ σχοινοῦ, ὅπερ μετὰ ταῦτα προσέειπεν ἐπιτινος πατάλιον ὅπως μὴ δυνηθῇ νὰ φύγῃ· μέχρι τοῦδε τὸ δυστυχὲς πλάσμα δὲν εἶχε γευθῆ ἢ μόνον ὠκὸν κρέας, ἀλλ' ὁ Σανού τὸ κατέπεισεν ἤδη νὰ φάγῃ ὄρυζον καὶ ὄσπρια. Ἀποῦ οὕτως δεδεμένον ἔμεινε περὶ τὰς εἰς ἑβδομάδας, καὶ διὰ συνεχῶν τριψιμάτων ἐλαίου ἐθεραπεύθη ἐντελῶς, ὁ Σανού τὸ ἔλυσε, καὶ τὸ παρὲς κίνει νὰ περιπατήτῃ διὰ μόνων τῶν ποδῶν, διότι μέχρι τοῦδε ἐπεριπάτει τετραποδιστί. Μετὰ τέσσαρα μῆνας ἤρξατο νὰ ἐννοῇ καὶ νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς δικτάξεις, ὡς διὰ λέξεων ἐλάμβανεν. Οὕτως ἔμαθεν νὰ θέτῃ ταμβάκον εἰς τὰς πίπας, νὰ λαμβάνῃ καὶ φέρῃ ἄθρακα, καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι διατάττεται. Ἄπαξ μόνον ἐπεχειρίσας νὰ προφέρῃ μίαν λέξιν· ἦτο δ' αὕτη τ' ὄνομα νεάνιδος, κόρης κωμικοῦ τινος, ἢ μικρὰ Ἀβουδέα, ἣτις ἐδειξέ τινα πρὸς τὸ τραλαίπωρον ἐπιμέλειαν. Ἡ ὄσμη τοῦ σώματός του ὑπῆρξε πάντοτε ἐμετική, ἀν καὶ ὁ Σανού τὸ ἐπλυνε συνεχῶς δι' ὕδατος καὶ κοπανισμένου συναποσπόρου· ἀλλὰ καίτοι διχρησάντων τῶν λουτρῶν πολλοὺς μῆνας, καθ' ἃς ἔτρωγε μόνον ὄρυζον καὶ καρπούς ἢ δυσωδία τοῦ σώματός του οὐδὲν ἠλαττώθη. Νύκτα τινα, ἐνῶ τὸ παιδίον ἀνεπύετο ὑπὸ τι δένδρον, ὁ Σανού εἶδε πλησιάζοντας πρὸς αὐτὸ δύο λύκους, οἵτινες ὄσπριανθέντες αὐτὸ, διὰ βιαίας κινήσεως τὸ ἐξύπνησαν. Τοῦτο δὲ ἀντὶ νὰ τρομάξῃ ἔθεσεν τὰς χεῖρας του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των καὶ ἤρξατο νὰ παίξῃ μετ' αὐτῶν, καλύπτον αὐτοὺς δι' ἀχύρων, ἐνῶ πέριξ του ἐπήδων. Ὁ Σανού ἠθέλησε ν' ἀπομακρυνθῇ, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ἀπαρτῆρτος· ὄθεν ἐντρομοῖ· προσεκάλεσε νοκτοφύλακά τινα, πλησίον του ὄντα, πρὸς ὃν εἶπεν ὅτι οἱ λύκοι θὰ καταφάγωσιν τὸ παιδίον· ἀλλ' ὁ

στρατιώτης ἀπήντησε· μακρύντου ὅσον δύνασαι ταχύτερον, καὶ ἄφες το, ἄλλως θὰ φάγουν καὶ σέ.

Ἰδὼν ὁμοίως ὁ Σκνὸς ὅτι ἐξηκολούθουν νὰ παίζωσι, ἀπέβαλε τὸν φόβον, καὶ τὰ παρετήρει ἀτενωῶς. Τελευταῖον ἐποίησε μικρὸν θόρυβον, καὶ οἱ λύκοι ἔμψοβοι ἔφυγον· ἀλλὰ τὴν ἀκόλουθον ἰύκτα ἦλθον τρεῖς ὁμοῦ, τὴν ἐπομένην καὶ τέταρτος, ὅστις πολλακίς ἔπειτα ἐπέστρεψεν. Ὁ Σκνὸς ἐνόμιζεν ὅτι οἱ δύο πρῶτοι ἦσαν οἱ δύο λυκιδεῖς, μεθ' ὧν εὗρέθη τὸ παιδίον, καὶ ὅτι τὸ ἀνεγνώρισαν ἐκ τῆς ὀσμῆς, ἐπειδὴ ἄλλως ἤθελον τὸ σῦρει μεθ' ἑαυτῶν. Ὅτε δὲ τοῦτο ἐπέθεσε τὴν χεῖρα του ἐπὶ τῶν κεφαλῶν των, ἔλειξαν τὸ πρόσωπόν του. Μέλλων ὁ κύριος τοῦ Σκνοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Δοῦκνον, κατ' ἀρχὰς ἐδυσκολεύθη νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Σκνὸς νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸ παιδίον, τελευταῖον ὁμοίως ἐνέδωσεν. Οὗτος δὲ δέστας αὐτὸ ἐκ τοῦ βραχίονος διὰ σχοινίου, ἐπέθεσε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἱκανὸν βῆρος ἐνδυμάτων· ἀλλ' ὅσάκις διήρχοντο ἐκ τινος σπηλαίου ἐζήτει ν' ἀπορρίψῃ τὸ βῆρος, καὶ ἠγωνίζετο νὰ φύγῃ. Ἐὰν τὸ ἐκτύπουν ἠγειρεν ἱκετικῶς τὰς χεῖρας, ἀνύψωνε τὸ βῆρος, καὶ ἐξηκολούθει τὴν πορείαν του· διακρίνων δὲ ἕτερον σπήλαιον τὰς αὐτὰς ἐπανελάμβανεν ἀποπειράς. Μετ' οὗ πολὺ μετὰ τὴν εἰς Δοῦκνον ἀφίξιν των, ὁ ἔμπορος ἔστειλε τὸν Σκνὸς εἰς πόλιν τινα, ὅπου διέμεινε δύο ἡμέρας· ἐπιστρέψας δὲ δὲν ἐπανεῦρε τὸ παιδίον. Δύο ἡδὴ μῆνες παρήλθον, ὅτε ἡμέραν τινα ἔφθασεν εἰς τὸ Δοῦκνον ἡ σύζυγος· ὑφ' αὐτοῦ τινος κομιζούσης ἐπιστολὴν τοῦ Ραγιαῖ τοῦ Βόνδι, ἐν ἧ οὗτος ἐβεβαίωσεν ὅτι πρὸ ἑξ' ἐτῶν ἐτῶν ἐν ἐκ τῶν τέκνων τῆς τετραετῆς τὴν ἡλικίαν, ἀνηράγη ὑπὸ λύκου. Ἐκ τε τῆς περιγραφῆς τοῦ Σκνοῦ καὶ ἑξ' ἄλλων σημειῶν ἀπεδείχθη ὅτι τὸ παιδίον ἦτο τέκνον τῆς. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ διέμεινε χρόνον τινα εἰς τὸ Δοῦκνον, καὶ τὰ πάντα ἐνήργησε πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ υἱοῦ τῆς· ἐν τούτοις πᾶσα προσιπάθεια ὑπῆρξεν ἀωρελής, καὶ οὐδὲν πλέον περὶ αὐτοῦ ἠκούσθη.

Τὸ παιδίον πρέπει νὰ ἐζήσῃ μετὰ τῆς λυκίνης ἑξ' ἕως ἑπτὰ ἔτη. Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐκθέσεως· ἔλαβε τὰ· εἰδήσεις ταύτας παρὰ τοῦ Σκνοῦ, καὶ τοῦ κυρίου του, ἀμφοτέρων ὁμολογούντων τῆν πλήρη αὐτῶν ἀλήθειαν.

Γνωστόν ὅτι οὐδεὶς ἐπίσημος μαρτυρία ὑπάρχει ὅτι ἄνθρωποι τὴν παιδικὴν ὑπερβάντες ἡλικίαν ἔζησαν εἰς φωλεὰς λύκων. Ὁ συγγραφεὺς ποιεῖ μνεῖν γέροντος τινος τοῦ Λούκου, ὅστις παιδίον ὦν, εἶχεν εὐρεθῆ παρὰ καλύθιν ἐρημίτου, εἰς τι δάσος τοῦ Οὐδε Ταρά, ὅπου ὁ εὐσεβὴς ἀπέθανεν. Διέτρεχε λόγος ὅτι ὁ ἐρημίτης εἶχεν αὐτὸν ἀφαιρέσει ἐκ τῶν λύκων, μεθ' ὧν συνέζη, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἔφερε τὸ ἐπώνυμον ἄγριος. Ἀπεστάλη ποτὲ, λέγει ὁ συγγραφεὺς, πρὸς ἐμὲ, καὶ ἐγὼ συνωμίλητα μετ' αὐτοῦ. Τὸ ἐξωτερικόν του ἐμκρύπτει ὅτι ἀνήκεν εἰς τὸ γένος τῶν Θωρῶν, ὅπερ ζῆ εἰ; ἐκεῖνο μόνον τὸ δάσος. Τὸν ἠρώτησα, ἂν ἐνθυμητῆται ὅτι ποτὲ ἔζησε μετὰ λύκων, καὶ ἔλαβον εἰ; ἀπάντησιν ταῦτα. « Ὁ λύκος ἀπέθανε πολὺ πρότερον τοῦ γέροντος ἐρημίτου. » Τοῦτο ὅμως δὲν ἐξήρησε: νὰ μὲ καταπείσῃ ὅτι αὐτὸς εὐρεθῆ ἐν μέσῳ λύκων.

Ἐνηγήθη ποτὲ εἰς τὴν πόλιν Χατανπούρ παιδίον, προφανῶς ἀνατραπὲν ὑπὸ λύκων. Ἐφαίνετο δωδεκαετές· τὸ χρῶμα του ἦτο μέλαν, καὶ τὸ σῶμα του κεκαλυμμένον ὑπὸ τριχῶν, οἴτινες ἤρα-  
 ῖ ἦσαν ἅμα ἐσυνείθισε νὰ λαμβάνῃ τροφὴν μεμιγμένην μεθ' ἄλατος. Οὐδὲν ποτε ὤμειλε, ἀλλ' ἠνόησε καλῶς τὰ σχήματα. Δὲν ἐδυνάθη δὲ νὰ μάθῃ τί ἀπέγεινεν.

Τὰ τελευταῖα ἱστορήματα εἰσὶν ἀμφίβολα, ἀλλὰ τὰ πρῶτα δύ-  
 νανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς πραγματικὰ· ἔπειτα οἱ ἀνεγνώσται ἄς κρίνωσιν ἀφ' ἑαυτοῦ των περὶ τῶν ἱστορηθέντων. Ὅπως δὴποτε τὰ ἐκτελέντα μᾶς ἐράνησιν τόσον γνωστὰ, καὶ δυνάμενα νὰ γενή-  
 σωσι τοσαύτας ὑποθέσεις καὶ ἀξιολόγους παρατηρήσεις, ὥστε ἐλ-  
 πίζομεν ὅτι οἱ ἀνεγνώσται θὰ μᾶς χρεωστοῦν καὶ χάριν, διότι δὲν  
 τὰ παρελείψαμεν.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ.

(Όρα φύλλον 9).

Ὁ Οιδίπους παρκαλεῖ τὸν Κολωνάτην νὰ πέμψῃ πρὸς αὐτὸν τὸν βασιλέα τῶν Ἀθηνῶν, ὡς ἔχων ἄξ.όν τι λόγου νὰ τῷ φανερώσῃ.

Παρατηρήσατε ὁποῖαν προσδοκίαν ἀνέγειρον ἐν τῇ ἀπλοῖκῃ ταύτῃ σκηνῇ, ἢ μᾶλλον ἐν τῇ συνομιλίᾳ ταύτῃ μεταξύ ἀνθρώπων συναντουμένων ἐπὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς ὁδοῦ, αἱ πράξεις καὶ οἱ λόγοι τοῦ Οιδίποδος. Ἦδη ἀρχαίται ἡ τραγωδία. Ὁ Οιδίπους μαθὼν παρὰ τῆς Ουγατρὸς του τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ξένου, ἀπευθύνει πρὸς τῆς Εὐμενίδας μακρὰν πειράκλῃσιν, ἢ ὁ Χενέρος, ἐν τῇ μεμῆσει του ἢ μᾶλλον ἐπιτομῇ του, ἀπέκοψεν, ἀντὶ νὰ διευτηρήσῃ προσηκτικῶς· ἐπεὶ δὲ ἐν αὐτῇ ὑπὸ μορφήν ζωηρὰν καὶ δραματικὴν γνοιστοποιεῖ ὁ ποιητὴς εἰς τὸ εἰσέτι ἀμφίβολου θεατῆν, τὸ ὄνομα τῶν προτύπων, τὸν τόπον τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ εἰσέτι ὀλοτελῶ· ἀρ.ωστ.ν. ὑτῶ, τὸ ἀντικεμενιν τοῦ δράματος.

ΟΙΔ. Ὡ πό·νιαι δεινώπεις, εὐτε νῦν ἔδρας  
 Πρώτων ἐρ' ὑμῶν τῆσδε γῆς ἐκμψ' ἐγῶ,  
 Φοβρ τε χίμοι μὴ γένῃσθ' ἀγνώμονες,  
 Ὅς μοι, τὰ πῶλλ' ἐλείν' ὄτ' ἐξέγρη κακὰ  
 Τύτην ἔλεξε πύλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ,  
 Ἐλθόντι γῶρην τερμίαν, ὅπου θεῶν  
 Σεμνῶν ἔδραν λίθοιμι καὶ ξινότατιν·  
 Ἐνταῦθα χίμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον,  
 Κέρδη μὲν οἰκίσαντα τοῖς δεδεγμένοις,  
 Ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἳ μ' ἀπέλκσαν.  
 Σημεῖα δ' ἤξιεν τῶνδὲ μοι παρηγγύα  
 Ἢ σεισμὸν, ἢ θροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας.  
 Ἐγνώκα μὲν νῦν ὡς με τή·δε τὴν ὁδὸν  
 Οὐκ ἐσθ' ὅπως οὐ πιστὸν ἐξ ὑμῶν πτερόν

Ἐξήγαγ' εἰς τὸδ' ἄλλος· οὐ γὰρ ἂν ποτὲ  
 Πρώταισιν ὑμῖν ἀνέκυρσ' ὁδοιπορῶν,  
 Νήρων ἀοίνοι, κἀπὶ σεμνὸν ἐζόμεν  
 Βάθρον τὸδ' ἀσκέπαρον. ἀλλὰ μοι, θεαί,  
 Βίου κατ' ὀμφὰς τὰς Ἀπόλλωνος, δόε  
 Πέρασιν ἤδη καὶ καταστροφὴν τινα,  
 Εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔχειν, αἶε  
 Μόχοις λατρεύων τοῖς ὑπερτάτοις βροτῶν.  
 Ἴτ', ὦ γλυκεῖαι παῖδες, ἀχίρου Σκότου,  
 Ἴτ', ὦ μεγίστης Παλίδος, καλούμεναι,  
 Πασῶν Ἀθῆναι τιμωιάτη πόλις,  
 Οἰκτεῖρατ' ἀνδρὸς Οιδίπου τὸδ' ἄθλιον  
 Εἶδωλον· οὐ γὰρ δὴ τὸδ' ἀρχαῖον δέμας. (\*)

Πῶς αἰφνης ἀνοψοῦται ὁ τόνος τῆς τραγωδίας! ὁποῖον μεγα-  
 λειον διδουσι οἱ στίχοι οὗτοι εἰς ἐκεῖνον, ὅσους μέχρι τοῦδε ἐφαίνετο  
 δυστυχῆς γέρον! καὶ μεθ' ὅποια μεγαλοπρεπείας φαίνεται ἡ μυ-

(\*) Μεταφράσαμεν τοὺς ἀνωτέρω στίχους πρὸς εὐχερῆ  
 πάντως κατάληψιν.

Ἴσθησται καὶ τρομεραὶ θεαί, ἂρ' οὐ εἰς τὴν διαμονὴν σας, ἐρχόμενος εἰς  
 τὴν γῆν ταύτην, ἀνεπαύθη κατὰ πρῶτον, μὴ γένηθε ἰναντία εἰς τὸν φοῖβον  
 καὶ εἰς ἐμὲ, ὅστις ὅποτε μοὶ ἐχρησιμώσεται τὰ πολλὰ ἐμείνα δυστυχήματα,  
 μοὶ ἐδῆλωσε προσέτι ὅτι θὰ εὐρῶ τὸ τέμα αὐτῶν, μετὰ μακρὸν χρόνον, ἰλ-  
 θῶν εἰς τὴν χώραν ὅπου θέλου. μὲ ὑποδεχθῆ καὶ φιλοξενήσεται αἱ σεμναὶ θεαί.  
 Ἐκεί μοι ἀνῆγγελλον, ὅτι θὰ τελειώσω τὸν ταλαίπωρόν μου βίον, πρὸς ὄφιλος  
 μὲν ἐκείνων, εἴτινες θὰ μὲ δεχθῶσι, πρὸς δυστυχίαν δὲ τῶν ἐξαρισάντων με.  
 καὶ ὅτι ἐπιβεβαίωσι καὶ τούτων σημεία θὰ ὑπάρξουν ἢ σεισμός, ἢ  
 βροντὴ ἢ κεραυνός. Γνωρίζω δὲ τόρα ὅτι ἀνεμυστηριώδους ὑμῶν ἐπίκου  
 θείας δὲν ἤβουνατο ἢ ὁδὸς ἀστὴνὰ μὲ φέρῃ εἰς τοῦτο τὸ αἴλωσ· ἐπειδὴ βεβαίως  
 ἐκ τυχαίας συγκυρίας τῆς ὁδοιπορίας δὲν ἀπήντησα πρώτας ὑμᾶς, νήρων, σαῖ  
 τὰς ἀοίνοισι, καὶ ἐλαθῆτα ἐπὶ τὸ σιδακτὸν τοῦτο ἀξέστον βάθρον. Ἄλλ' ὦ θεαί,  
 ὅτε μοι ἤδη, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἀπόλλωνος, πέρασιν καὶ καταστροφὴν τινα  
 τοῦ βίου μου, ἐν δὲν φητῶ μὴ ἀρκοῦντως δοκιμασθῆς, καίτοι διὰ μόχθων  
 λατρεύων ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον τοῦ θεοῦ. κτλ ;



στηριῶδες ἰσχύς, ἡ ὀδύγοῦτα ἤδη, μετὰ τόπον μικρὰς δοκιμασίας, τὸ θῦμα τῆς εἰμαρμένης εἰς τὸν τάρον. Ἄλλὰ πῶς θέλει ἐπιτύχει παρὰ τῆς Ἀττικῆς καὶ τοῦ βασιλέως αὐτῆς τὸν τάρον τοῦτον, καὶ ὅποια αἱ εὐτυχίαι· συνάμα καὶ ὀλέθριαι συνέπαιαι, ἅς ἡ τύχη εἰς αὐτὸν προσεκόλλησεν; Τοῦτο θὰ ἀναπτύξῃ ἡ συνέχεια. Ὁ ποιητὴς θέλει μόνον νὰ δείξῃ τὴν ἡμετέραν περιέργειαν, ἀνασύρων μέχρι τοῦ μέσου τὸ παρὰπέτασμα. Διὰ τῆς ἔμπρονος ταύτης οἰκονομίας οἱ Ἕλληνας ἐγονιμοποιοῦν τὰ θέματα αὐτῶν, καὶ ἐσχημάτιζον τραγωδία· ἐξ ἀντικειμένου, ὅπερ ὀλίγας μόνον σκηνὰς ὑπέσχετο.

Φθάνει ὁ χορὸς συντεθειμένος ὑπὸ γερρότων Κολωνιατῶν· δὲ ν φθάνει ἐν τούτοις κατὰ τύχην, ὡς εἰς τὸ δράμα τοῦ Χενιέρου, ὅτις παραλείπων τὸ μέρος τοῦ διαβάτου, παρ' οὗ οἱ κάτοικοι τοῦ Κολωνοῦ μανθάνουσι τὴν θρασύτητα τοῦ Οἰδίποδος, ἀφήρσεν, ἀπερικέπτως πως, πᾶσαν αἰτίαν τῆς ἀφίξεώς του. Οἱ Κολωνιαῖται τρέχουσι πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ξένου, ὅστις ἀναμφιβόλως ἐξ ἀγνοίας παρεβίασε τὸν τρομερὸν περίβολον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου διέρχονται, ὡς λέγουσιν οὗτοι, χωρὶς νὰ παρκτηρῶσι, χωρὶς νὰ ὀμιλῶσι, διευθύνοντες μόνον διὰ τῶν χειλέων σιωπηλῶν παράκλησιν πρὸς τὰς θεὰς, ἅς καὶ νὰ ὀνοματίσωσι φοβοῦνται.

Προσέβα γὰρ οὐκ ἂν ποτ' ἀτιβίξας ἄλλος εἰς

Τῶν δε ἀμειμακετῶν κορᾶν,

Ἄς τρέμομεν λέγειν,

Καὶ παραμειβόμεσθ' ἀδέρκτως,

Ἀφῶνως, ἀλόγως, τὸ τὰς εὐρήμου στόμα φροντίδος

ἴεντες; κτ). (στίχ. 123—128).

Ὁ Οἰδίπους· ὅτις ἐπὶ στιγμὴν ἀποσύρεται εἰς τὸ δάσος· ἵνα ἀκούτῃ τοὺς λόγους τῶν καὶ νὰ βεβαιωθῇ πρότερον περὶ τῶν διαιθεσιῶν τῶν, δὲν ἀργεῖ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς αὐτοῦς. Ἡ θεὰ τῶν τυφλῶν καὶ θλιβερῶν γραταίων του, ὁ πένθιμος ἤχος τῆς φωνῆς του, τοῦς ἐκπλήττει δι' ἐκπλήξεως λυπηρᾶς. Ὑπὸ συμπαθείας, ὡς ἐπίσης καὶ θρησκευτικῆς αὐστηρότητος τὸν παρακινοῦν νὰ μὴ προσέλθῃ εἰς τὰ δεινὰ του καὶ τὸ βάρος τῆς ἱεροσυλίας, διαμένων μακρότερον εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἀφρόνως εἰσῆλθεν. Αἱ ζωνραὶ τῶν

ἐνστάσεις, οἱ δισταγμοὶ τοῦ Οἰδίποδος, ὅστις φοβεῖται νὰ ἐγκλι-  
 ταλείψῃ τὸ ἄτυλόν του, καὶ ὅστις ἐνδίδει μόνον εἰς τὴν προφανῆ  
 ἀνάγκην, καὶ εἰς τὰς ζωνῆρας παρισταθείς τῆς θυγατρὸς του, ἡ τρυ-  
 φερὰ μέριμνα τῆς Ἀντιγόνης τοῦ νὰ υποστηρίξῃ τὰ ἀσθενῆ τοῦ πα-  
 τρός τῆς βήματα, καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τόπον, ὅπου νὰ δύνηται  
 νὰ σταθῇ χωρὶς νὰ προσβάλῃ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ νόμου τῆς χώ-  
 ρας, ταῦτα πάντα ἐκτίθενται μετὰ πλείστης ἀφελείας εἰς σκηνὴν,  
 ἥτις, οὕτως εἰπεῖν, ἐγγίζει τὴν καρδίαν, καὶ ὡς εἶπεν εὐχαρίστως  
 νὰ καταλαμβάνῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀλλ' ἥτις δὲν ἠδυνάθη νὰ ἐκ-  
 φύγῃ τῶν αὐστηρῶν ἀκρωτηριάσεων τοῦ Κεῖρέου.

Βλέπομεν εἰς τὸν Ὀμηρον, ὅτι ἡ φιλοξενία κατὰ τοὺς ἀρχαίους  
 χρόνους δὲν ἀνερεύετο πρότερον περιέργως τὸ ὄνομα, τὴν πατρίδα,  
 τὰς τύχας τοῦ ξένου, ἐκ τοῦ φόβου μὴ φανῆ ἀγοραζομένη παρ'  
 ἐκείνου δι' ἐκμυστηρεύσεων πολλῆς ὀχλοῦν. Ἀλλ' ἦτο ἀπὸ τῆς  
 ἀβροφροσύνης, πιθανῶς, μᾶλλον κατὰ τὸ ἦθος τῶν ἠρώων ἢ τὸ  
 τοῦ ὄχλου. Οἱ γέροντες Κολωνιάται, ἄνθρωποι μεσαιᾶς κατα-  
 στάσεως ἐρωτῶσιν ἀμέσως τὸν ξένον, τίς εἶ. Ὁ Οἰδίπους ἀποφεύ-  
 γει ν' ἀποκριθῆ' ἐκεῖ οἱ ἐπιμένουσι καὶ οὕτως ἀποποιεῖται. Ἄπαξ  
 εἰσεῖε ἡ θυγάτηρ του παρεμβάλλει, ἵνα τὸν πληροφορήσῃ ὅτι ἡ  
 ἀντίστασις εἶνε ἀίετος. Ὁ Οἰδίπους καίτοι τοσοῦτον βεβαρυ-  
 μένος ὑπὸ τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ γήρατος, διατήρησέ τι τοῦ ἀγέ-  
 ρώχου καὶ ἀνυπομόδιου χαρακτῆρος του· ἀλλ' ὑποχωρεῖ ἐκουσίως  
 εἰς τὸ κύρος τῶν λόγων ἐκείνης, ἥτις ἀξίερωσεν ἐλευθῆν, ὅπως τῷ  
 χρησιμότητι ὡς ὀδηγός, καὶ ἥτις κατέστη ὁ σύμβουλος, ὡς ἡ βα-  
 κτηρία τῶν γυναικῶν.

Ἐνταῦθα ὁ Σοφοκλῆς μιμεῖται ἴσως τὸν Εὐρυπίδην, ὅστις το-  
 σάκις τὸν ἐμιμήθη. Τὸ μέρος τοῦτο μᾶλλον ἀνακαλεῖ τὴν ὁμολογίαν  
 τῆς Φαίδρας, καὶ τὰς τοσοῦτον καλῶς ἐπιθετιμένας ὑπὸ τοῦ Ρακίνου  
 περιστροφάς • *Γνωρίζεις τὸν υἱὸν τοῦτον τῆς Ἀμαζόνος; . . .*  
 Ὁ Οἰδίπους λέγει ἐπίσης τὸ αὐτὸ, διατηρῶν ἀπόκρυφον ἐπ' ὅσον  
 δύναιται ὄνομα, ὅπερ ἀδυνατεῖ πλέον νὰ σιωπήσῃ.

ΟΙΔ. Ἀλλ' ἐρῶ· οὐ γὰρ ἔχω καταρυφάν.

ΧΟΡ. Μικρὰ μέλλετον, ἀλλὰ τάχυσ.

ΟΙΑ. Λαίου ἴστε τί' ὄντα ; ΧΟΡ. Ὁ ο ο ω.

ΟΙΑ. Ἄθλιον Οιδιπόδαν ; ΧΟΡ. Σὺ γὰρ ἔδ' εἶ ;

Εἰς ἐκάστην λέξιν ἀνκράζει ὁ χορὸς, ὅστις ἐννοεῖ πάραυτα δόποιον κινδυνώδη ξένον ἐδέχθη, καὶ ὅστις λαμβάνων ὀπίσω τὴν ὑπόσχεσίν του, τὸν δικτάττει ν' ἀνχωρήσῃ ἐν τῷ ἄμκ.

Τότε διὰ στίχων, ὅπου ἡ λυρική ἀταξία τῶν λέξεων ἐκφράζει κάλλιον τὸν θόρυβον τῆς καρδίας, ἀκούουσιν οἱ τετραγαμένοι Κολωνιάται τὴν θρηνώδη τῆς Ἀντιγόνης φωνήν, ἣτις ἐγείρει τὴν συμπάθειαν εἰς τὰς καρδίας των, ἐνῶ διὰ τῶν βλεμμάτων της (αὐτὴ ἢ ἰδίᾳ τὸ λέγει, καὶ εἶνε θελατικόν, ἐπεὶ δὴ ὁμιλεῖ διὰ τυφλόν, ἔστεργμένον τοῦ τοσοῦτον ἰσχυροῦ ἐλείνου μέτου ἐν τῇ πρκακλήσει), ἐνῶ διὰ τῶν βλεμμάτων της ἐπιδιώκει τὰ βλέμματά των, ἢ ὡς λέγει ὁ ποιητής

Ἄντομαι οὐκ ἀλίοῦ; προσορωμένα

Ὀμμα σὸν ὄμμασιν (\*).

Μετὰ ταῦτα ὁ Οιδίπους, μετὰ ἄλλων τόνον κατ' ὄν χρόνον ἡ σκληρὴ μεταβάλλει μέτρα καὶ ἐπανερχεται εἰς τοὺς ἰάμβους, ἐρωτᾷ εἰρωνικῶς, ποῦ οἱ ἀρεταὶ ἐκεῖναι τῶν Ἀθηῶν, ἡ φιλοξενία της, ἡ γενναϊότης αὐτῆς, αἱ τοσοῦτον εὐρημιζόμεναι ; Τί ! φοβοῦνται ἐν ὄμμα ! ἐπεὶ δὴ, ὡς πρὸς τὰς πράξεις του γνωρίζει πᾶς τις καλῶς, ὅτι ὑπῆρξε τὸ παθητικὸν ὄργανον. Ἄ ; μὴ θελήσουν διὰ τῆς σκληροτήτος των νὰ ἐξουδίσουν τοὺς θεοὺς καὶ νὰ ἀμαυρώτουν τὴν δύξιν των. Ὅταν ἄθλιος καὶ ἀνφίεται εἰς αὐτοὺς εἶνε ἅγιος καὶ ἱερός, καὶ θὰ τοὺς προξενήσῃ μεγάλας εὐτυχίας. Ἀποῦ ἔλθῃ ὁ βασιλεὺς των θὰ μάθωσι τὰ πάντα καὶ ἄς ἀπέχωσι μέχρι τότε τῆς πρὸς αὐτὸν κακομεταχειρίσεώς των. Ὁ χορὸς οὐδ' ὅλως ἀνθίσταται εἰς γλώσσαν πλήρη φυσικῆς ῥητορείας. Καὶ ὁ Οιδίπους ἐξισοφιλίζεται νὰ μείνῃ εἰς τὸν Κορωνὸν τοῦλάχιστον μέχρι τῆς ἀρίξεως τοῦ Θετιέως. Καίτοι ἡ πράξις βιαζέσθαι βραδέως, ἐν τούτοις, ὡς βλέπομεν, προχωρεῖ.

Ὁ Οιδίπους ἐρωτᾷ

---

(\* ) Σείχ. 215. Ἴκαστε ἴω, προσορωμένη τὸ σὸν ὄμμα, ὄμμασιν ἐξ ἡ τερφίαις.

Και ποῦ εἶθ' ὁ κραίνων τῆς δε τῆς χώρας, ξένοι ;

ΧΟΡ. Πατρῶον ἄστου γῆς ἔχει· σκοπὸς δὲ νιν,  
Ὅ, κάμῃ δεῦρ' ἐπεμπεν, οἴχεται στελῶν.

ΟΙΔ. Ἢ και δοκεῖτε τοῦ τυρλοῦ τιν' ἐντροπῆν  
Ἢ φροντίδ' ἔξειν, αὐτὸν ὥστ' ἔλθῃν πέλας ;

ΧΟΡ. Καὶ κάρθ', όταν περ τοῦνομ' αἰσθηταὶ τὸ σόν.

ΟΙΔ. Τίς δ' ἔσθ' ὁ κείνω τοῦτο τοῦπος· ἀγγέλων ; (\*)

Ὁ Θεοὺς δύναται ἤδη νὰ ἔλθῃ ἀνευ τῆς συνδρομῆς τῆς πιθι-  
νότητος, ἀλλ' ἔχει ἀνάγκην τοῦ πρὸς ἀριζην καιροῦ· μέχρι δὲ τοῦ  
πέρατος· αὐτοῦ ὁ Σοροκλῆς κατὰ τὴν ἀναδρομικὴν τῆς ἐποποιΐας  
μέθοδον, μᾶς φέρει εἰς τὰ πρὸ τῆς σκηνῆς συμβάντα, ἅτινα δὲν  
εἶνε ἡμῖν καθ' ὀλοκληρίαν γωστὰ. Πρὸς τοῦτο ἔχει ἀνάγκην  
νέου προσώπου, καὶ ἰδοὺ πῶς εἰσάγει αὐτό :

ΑΝΤ. ὦ Ζεῦ ! τί λίσσω ; ποῖ φρενῶν ἔλθῃ, πάτερ ;

ΟΙΔ. Τί δ' ἔστι, τέκνον· Ἀντιγόνη ; ΑΝ. Γυναίχ' ὄρω

Στείχουσαν ἡμῶν ἄσπον, Αἰτναίας ἐπὶ

Πώλου βεβῶσαν· κραεὶ δ' ἡλιωστέρῃς

Κυνῆ πρόσωπα Θεσιαλῆς νιν ἀμπέχει.

Λέγομεν δὲ ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ κυνῆ αὕτη, ἥτοι τὸ κάλυμμα τῆς  
κεφαλῆς, φορούμενον ἄλλως ὑπὸ τοῦ Ὁρέστου καὶ Πυλάδου, ἀφι-  
κνουμένων ἐκ τινος ὁδοιπορίας των, καὶ οὗτινος ὁ Καλλιμάχος  
εἰς διατηρουμένους στίχους τοῦ περιέγραψε τὰς μακρὰς ταινίας,  
ἀκριβῶς εἰς ὁμίαν περίστασιν ὁδοιπορίας, ἃς ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ  
ἐπιτηγμένα ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ἡ κυνῆ αὕτη, δὲν εὐπρόσβητος τὸν  
Κ. Βρουμῆ, ὅστις τὴν ἀντεκατέστησε διὰ σκιαδίσκης. Ἐξυκο-  
λουθεῖ δὲ ἡ Ἀντιγόνη·

(\*) Καὶ ποῦ εἶνε ὁ βασιλεύων τῆς χώρας ταύτης, ὦ ξέοι ;

— ΧΟΡ. Κατέχει τὸ πατρῶον ἄστου πορεύεται δὲ πρὸς αὐτὸν,  
ἐκεῖνος, ὃν κατὰ πρῶτον ἀπάντησας, ἵνα τὸν εἰδοποιήτῃ, ὅστις  
καὶ ἐπεὶ ἐτῶθα ἐπεμψεν. — ΟΙΔ. Τρώντι νομίζετε ὅτι θὰ λάβῃ  
τινὰ συμπάθειαν ἢ φροντίδα διὰ τινὰ τυρλόν, ὥστε νὰ ἔλθῃ πλη-  
σίον του ; — ΧΟΡ. Καὶ μεγάλην, όταν ἀκούσῃ τὸ ὄνομά σου·  
— ΟΙΔ. Καὶ τίς ὁ ἀγγέλων τοῦτο εἰς ἐκεῖνον ; — ΧΟΡ. Ἡ μακρὰ  
ὁδός. Στίχ. 296 — 303.

Τί φῶ ;

Ἄρ' ἔστιν ; ἄρ' οὐκ ἔστιν ; ἢ γνώμη πλανᾷ ;

Καὶ φημι κάπορημι, καὶ εἶχω τί φῶ.

Τάλαινα·

Οὐκ ἔστιν ἄλλη φαιδρά γοῦν ἀπ' ὀμμάτων

Σαίνει με προσείχουσα· σημαίνει δ' ὅτι

Μόνος τῶδ' ἔστι δῆλον Ἰσμήνης κάρα.

Ἐν τοῖς στίχοις τούτοις πόσον ὠραῖα ἐκφράζεται ἡ ἀπορία προσφιλοῦς ἀδελφῆς. Ἡ δυστυχὴς Ἀντιγόνη ἐλπίζει, ἀμφιβάλλει, ἐλπίζει καὶ πάλιν, μέχρις οὗ τὸ φάσμα πλησιάζει καὶ τὰ μειδιῶντα θέλητρά του δεικνύουσι τέλος πρόσωπον λίαν προσφιλές, τὴν ἀδελφὴν τῆς Ἰσμήνης.

Ἐνῶ εἰσέει τὰ χεῖλη των προσφωνοῦν τ' ὀνομασίαν τῆς, ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀδελφῆς καὶ τοῦ πατρός. Ὅ,τι γλυκὺ καὶ πικρὸν περιέχει τοιαύτη συνέντευξις ἐκφράζεται μετὰ τῆς ἀπλοικῆς ἐκείνης παθητικότητος, ἣν μόνοι οἱ Ἕλληνες ἐγίνωσκον. Κατ' ἀρχάς κινήσεις συγκεχυμέναι, ὀμιλίαι ἀνακόλουθοι καὶ λόγοι διακεκομμένοι.

Ο'Δ. Ὡ τέκνον ἦκεις ; ἸΣΜ. Ὡ πάτερ δύσμοιρ' ἔρξῃν

ΟΙΔ. Τέκνον, πέφηνας ; ἸΣΜ. Οὐκ ἄνευ μόχθου γέ μοι.

ΟΙΔ. Πότψαυσον, ὦ παῖ. ἸΣΜ. Θιγγάνω δυοῖν ὀμοῦ.

ΟΙΔ. Ὡ σπέρμ' ἔμαιμον. ἸΣΜ. Ὡ δυσάθλιοι τροφαί.

ΟΙΔ. Ἡ τοῖς δε κάμοῦ ; ἸΣΜ. Αὐτμόρου τ' ἐμοῦ τρίτης.

ΟΙΔ. Τέκνον, τί δ' ἤλθες ; ἸΣΜ. Σῆ, πάτερ, προμηθία.

ΟΙΔ. Πότερα πόθοισι ; ἸΣΜ. Καὶ λόγοις γ' αὐτάγγελος,

Ἐν ἥπερ εἶχον οἰκετῶν πιστῶ μόφ.

Ὅποιαν λοιπὸν σκληρὰν κριτικὴν καρδίαν εἶχον ὁ Λαχάρπιος, εἰς ἐν τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἰσμήνης ἐράνη ὑπερβολικὴν, καὶ ὁ ἀποκόψας αὐτὸ Χενιέρο; Λέγουσι ὅτι αὕτη ἀφτιρεῖ τὴν ἡμίσειαν ἀξίαν τῆς Ἀντιγόνης, ἣς ἀρετὴ φαίνεται κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἦττον ἐπιπλά, ὡς ἡ τύχη τοῦ Οἰδίποδο; ἦττον ἀξιοδάκρυτος. Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀκριβές; Τὸ κατ' ἐμὲ, καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐπαυξήματος τοῦτου τῆς παραμυθίας ἐκτὸς τῆ; ἀμίλλης ταύτης τῆς τρυφερότητος; ὁ Οἰδίπους μένει πάντοτε ὁ τύπος τῆς δυστυχίας, καὶ ἡ Ἀντιγόνη

της ἀφοσιώσεως . Ὡς δὲν ὑπάρχουν εἰς γλῶσσαν καλῶς κατρη-  
τι μὲν ἀλθῶς εἰς ἴνυμα, οὕτως δὲν ὑπάρχουν ἄπαρ τῷ Σοφο-  
κλεῖ δύο τὰ αὐτὰ πρόσωπα. Αἱ μορφαὶ αὐταὶ ἄν νομιζόμεν τοσοῦ-  
τον ὁμοίας, διακρίνονται ἔκ τινων λεπτῶν χαρακτηρητικῶν. Τοῦτο  
εἶνε σύστημα τοῦ μεγάλου τούτου ποιητοῦ, καὶ οὐχί, ὡς φαίνεται  
φρονῶν ὁ Διχάρπιος, ἄγνοια τῶν ἀρχῶν τῆς τέχνης. Αὐτὸ τοῦτο  
παρατηρεῖται καὶ εἰς τὴν τραγωδίαν τοῦ ἡ' *Αἰτιγόνη* καὶ εἰς τὴν  
*Ἠλέκτραν*, ὡς ἐπίσης καὶ προοδευούσης τῆς συνθέσεως φαίνεται.

Ἄλλως τε ἡ *Ἰσμήνη* εἶνε λίαν χρήσιμος πρὸς συμπλήρωσιν τῆς  
ἐκθέσεώς του. Ἐξέφυγεν αὐτῇ τῶν Θεῶν, λαβοῦσα ὁδηγὸν τῆς  
πιστὸν τινα ὑπέρτατον, ὃν ὁ Βρουμόη ἐξευγενίζει διὰ τοῦ τίτλου τοῦ  
ἱποκλήμου, ὅπως φέρη εἰς τὸν πατέρα τῆς σπουδαίοστα νέας, καὶ  
ἄτινα οὐδὲν ἕτερον πρόσωπον ἠδύνατο νὰ διδάξῃ εἰς τὸν Θεοτῆν  
μετὰ τοσαύτης πιθανότητος καὶ τοσοῦτου διαφέροντος. Οἱ δύο υἱοὶ  
τοῦ Οἰδίποδος, οἵτινες κατ' ἀρχὰς συνεφώνησαν ἢ ἀφήσωσιν εἰς τὸν  
θεῖον τῶν Κρέωντα θρόνον, ἀφ' οὗ ἐφαίνετο ὅτι ἤθελε τοὺς ἀπο-  
μακρύνει διὰ παντός ἢ κηλῆς τῶν γεννήσασάντων, δὲν ἤρηξαν νὰ  
τὸν φιλονεικήσωσιν. Ὁ νεώτερος ἐδίωξεν ἐξ αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον  
Πολυνεΐκην, ὅστις κατφυγὼν εἰς τὸ Ἄργος, καὶ γενόμενος γαμ-  
βρὸς τοῦ Ἀδράστου, ὀπλίζεται κατὰ τοῦ Ἡρακλέους. Ἐν τούτοις  
μαντεῖον τι ὑπόσχεται τὴν νίκην εἰς ἐκεῖνο τῶν ἀντιφερομένων  
μερῶν, ὅπερ θέλει λάβει ἢ τὸν Οἰδίποδα ἢ τὴν κόριν του. Ὁ Κρέων  
ἔρχεται ἐκ μέρους τῶν Θεσάλων, ὅπως ἐξατραλισθῇ ἐκ τοῦ γέ-  
ροντος, καὶ τὸν ὁδηγήσῃ, οὐχί εἰς τὰς Θεβας, διότι πρὸς τοῦτο ἀν-  
τίκεινται προληπτικοὶ φόβοι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἠρίων, ὅπου θέλει τὸν  
κρατήσῃ ὡς αἰχμαλωτὸν μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἴδου ὅτι ἀγ-  
γέλλει ἡ *Ἰσμήνη*. Προμαντεύομεν, καίτοι μὴ λεγόμενον, ὅτι ὁ  
Πολυνεΐκης δὲν θέλει παραμελήσῃ νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν δύναμίν του,  
ἐὰν δυναθῇ, τοιοῦτον ἐπιτυχίαν ἐνέχειρον. Οὕτως βαθμηδὸν ἐκ-  
τυλίσεται τὸ ἀντικείμενον τοῦ δράματος, οὗτινος πλοκή εἶνε ἡ  
μετ' ὀλίγον ἐπὶ τοῦ Κολωνοῦ ἀρξομένη πύλη περὶ τοῦ τάφου, ὃν οἱ  
θεοὶ, διὰ τινος βραδείας ἐκτροπείσεως, καθιπτώσι τοσοῦτον πολύ-  
τιμον, καὶ ὃν ὁ Οἰδίπους ἀπαρνεῖται εἰς τὰς Θεβας, ἵνα δώσῃ αὐτὸν εἰς  
τὰς Ἀθήνας, εἰς τὴν Ἀττικὴν ! Ἐπειδὴ δὲ δύναμιαι νὰ φαντασθῶ

μετά τινος κριτικοῦ (1) ὅτι αἱ ὑποσχέσεις τοῦ Οἰδίποδος ἀποβλέ-  
πουν μόνον τὴν περιφέρειαν τοῦ Κολωνοῦ. Ἡ παραδοχὴ τοιαύτης  
ἐρμηνείας ἤθελε κατὰ πολὺ σμικρύνει τὴν τραγωδίαν, συντεθειμένην  
μὲν ἀναμφισβόλως ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ πρὸς τιμὴν τῆς γενεθλίου του  
κώμης, ἀλλὰ γενομένην διὰ τὰς Ἀθήνας, καὶ ὅπου ἡ ὠφέλεια καὶ  
δόξα τῶν Κολωνιατῶν δὲν εἶνε παντελῶς κεχωρισμένοι τῆς δόξης  
καὶ ὠφελείας τοῦ Ἀθηναϊκοῦ λαοῦ. Ἡ παρέμβασις τοῦ Θεσέως,  
θεμελιωτοῦ καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Ἀθηναϊκῆς ἐνώτεως, ἀποδεικνύει  
ἀρκούντως ὅτι πρόκειται ἐν τῷ δράματι τούτῳ οὐχὶ περὶ μικρᾶς  
τοπικῆς παραδόσεως, ἀλλὰ περὶ μεγάλου, δημοσίου πράγματος  
ἐνδιαφέροντος ὁλόκληρον τὴν χώραν. Ὁ κριτικὸς πηρέχει αὐτὸς  
καθ' ἑαυτοῦ ὄπλα, ἀναφέρων τὸν ἐξῆς περίεργον μύθον γραμματικοῦ  
τινος; (2) ὅτι εἰς ἐποχὴν οὐδόλως ἐμπροσθεν, τῶν Θεβαίων ἐνό-  
πλων εἰσελθόντων εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὁ Οἰδίπους ἐράνη εἰς τοὺς  
Ἀθηναίους, ἵνα τοὺς προτρέψῃ πρὸς πόλεμον καὶ ἀνέδειξεν αὐτοῦς  
νικητὰς παρατιθέμενος, ἀνευ ἀποδοκιμασίας, τὴν εὐφυῆ εἰκασίαν  
τοῦ Κοραῆ, (3) ὅτι τὸ μυστηριώδες κείμενον, οὐκ εἶνος ἢ διαφύλα-  
ξις κατὰ τὸν Δήναρχον (4) ἦν ἀντιθετιμένη τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, καὶ  
ὅπερ ἐνδιέφερε τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, οὐδὲν ἄλλο ἦτον, ἢ  
αἱ πρὸς τοῦ Οἰδίποδος; γιγνόμεναι εἰς τὸν Θεσέα τελευταῖαι ἀπο-  
καλύψεις.

(ἀκολουθεῖ)



Μέλλοντες νὰ καταχωρίσωμεν ἔργον τι τοῦ Γερμανοῦ ποιητοῦ  
Βοῦργερ, δημοσιεύομεν πρὸς γνῶσιν τῶν ἀναγνωστῶν καὶ τὴν  
ἐξῆς περὶ τοῦ βίου του σημειώσιν, τοῦ Κ. Γ. Χ. Ζαλακώστα, λα-  
βόντες αὐτὴν ἐκ τοῦ 37 φύλλου τῆς Εὐτέρπης τοῦ Ζ'. τόμου.

Ὁ Γοδεφρῆς Λύγουττος; Βοῦργερ ἐγεννήθη εἰς Βολμμερσβένδ τῆ 1  
Φεβρουαρίου 1748. Ἡ εὐρυκία του ἀνεπτύχθη βραδύτατα, διότι

(1) Φρεδ. Ἐρμκνος, Quaest Oedipod. σελ. 45 κτλ. (2) Σχολ.  
Ἀριστείδου σελ. 500, Δινδὸρρ. (3) Ἰλιάδικα τόμ. α. σελ. 435440.

(4) Κατὰ Δημοσθένους § 9.

δεκαετής ἤδη παιδίον, οὔτε νὰ γράφῃ ἔμαθεν, οὔτε νὰ ἀναγινώσκῃ ὀρισμένους ὑπὸ τῶν οἰκείων εἰς τὴν σπουδὴν τῆς θεολογίας καὶ τῆς νομικῆς τὴν ἀφῆσε μετὰ ταῦτα, διότι ὀλίγην κλίσειν ἐδείκνυεν εἰς ἐκείνην.

Ἰπῆρχεν ἐν αὐτῷ ἡ ποίησις παντοδύναμος καὶ κορυφαία, ἥτις ὠριμάσασα ἐπὶ τέλους ἐπέλαμψε φανερά καὶ τὸν ἤρπατε πλέον ἐλόκληρον.

Αἱ μᾶλλον περίφημοι ποιήσεις τοῦ Βοῦργερ εἶναι, ἡ *Ελευσώρα* πρώτη πατῶν, ἁσμά τι εἰς τὴν *Αράθην*, ἡ ἀρπαγὴ τῆς *Εὐρώπης*, ὁ *Ἰππότης Κάρολος* καὶ ἡ *Ωραία Γεϊτροῦδη*.

Δύο θεότητες τῷ ἦσαν δυσμενεῖς κατὰ τὸ δόγμα τῆς ζωῆς του, ὁ Πλοῦτος καὶ ὁ Ἰμάνκιος· δύο συζύγων ἐπιζήσας, ἐνυμφεύθη καὶ τρίτην, νεάνιδά τινα ἥτις τῷ προσέφερε τὴν καρδίαν αὐτῆς δι' ἐνὸς ποιηματίου, ἀλλ' ἀτυχῆς ὑπῆρξε καὶ ὁ τρίτος γάμος γενομένου διζυγίου. Μετὰ δύο ἔτη, ἕως διὰ τὴν τελευταίαν ταύτην λύπην, ἀπέστη εἰς Κύριον τῇ 8 Ἰουνίου 1794 ἔχων ἔτι χλωρὰν ἡλικίαν.

### Ὁ Ἄνθρωπος καὶ ὁ Γερανός.

Κατὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς τὰ φύλλα πίπτουσι, καὶ τὰ ἄνθη θνήσκουσι, καθημέρη ἡ οἰκογένεια διδασκάλου τινὸς πλήρους ἡμερῶν, πρὸ τοῦ κορυφοῦ αὐτῆς οἰκήματος ἐβλεπε τὸν ἤδη ἀναχωροῦντα ἥλιον, ὅστις ἐβουζετο ὀπισθεν τῶν κυκνῶν ἐπάλλεων τῶν ὄρέων.

Πάντες ἦσαν σοβροὶ καὶ σιωπηλοὶ, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς μελαγχολίας, τὸ ὑπὲρ τὴν κτίσιν αἰωρούμενον, ἐφαίνετο καλύπτον καὶ τὰς καρδίας αὐτῶν. Μόλιον ἡ ὄψις τοῦ γηραιοῦ πατρὸς, ὅστις ἐκάθητο ὑπὸ τέκνων καὶ ἐγγόνων περικυκλωμένος, ἦτο καθρὰ καὶ ἰλαρὰ, οὕσα ἀνθρώπου ἐπὶ πολὺ ὑπὸ φιλτάτων ἐλπίδων τραφέντος καὶ βλέποντος ἤδη προσεγγίζοντα τὸν τελευταῖον τοῦ προορισμόν.

Ἐνῶ δὲ πάντες οὕτω πλησίον ἀλλήλων ὑπῆρχον, ἔθνος τι γερανῶν μετὰ πτήσεως κυκλικῆς ὑπεράνω αὐτοῦ πρὸς νότον ἐπορεύετο· πάντα εὐθὺς τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς τοῦ· ἐναερίους ὀδοιπόρους. Τότε ὑψωσεν ὁ γέροντα πατὴρ τὴν φωνὴν αὐτοῦ



καὶ εἶπεν : αὐτὸ πόντον ἁμοιᾷζει ὁ Γερανός, πρὸς τὸ ἀνθρώπον !  
 ἔ. ὁ φ ὁ μὲν ἥλιος θερμαίνει, ἡ δὲ γῆ πικράγει, διαμέει καὶ ὁ  
 γερανός παρ ἡμῖν καὶ κτίζει ἀσφαλῆ φωλεὰν δι' ἐκυτόν καὶ τοὺς  
 ἀπογόνους του. Ἄλλ' ὅταν τὰ χειρόβολα τοῦ σίτου δεθῶσι, καὶ  
 αἱ σταφυλαὶ συλλεγθῶσι, καὶ ὁ βορρῆς ἀπὸ τῶν ὀρέων κατέρ-  
 χεται εἰς τὰς παιδιὰδας, τότε καὶ ὁ γερανός ἀδυνατεῖ περισσότερον  
 νὰ παρχεινῆ. φέρων μεθ' ἐκυτοῦ ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ὀδοιπορῶν,  
 τὰ μικρά του, πορεύεται ἔ. θ. ὁ ἥλιος θάλλπει καὶ τὸ ἔαρ ἀνθεῖ.  
 — Οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶνε ξένος τοῦ βίου τούτου, οἰκοδομεῖ  
 καλῶς τὴν οἰκίαν του καὶ εὐφραίνεται τὸ ἔαρ· ἐργάζεται τὸν και-  
 ρὸν τοῦ θέρους καὶ ἀθροίζει τὰ χειρόβολα τῆς ἐπιμελείας του. Ἄλλ'  
 ὅταν ὁ βίος οὗτος τραχὺ καὶ ἄρονος δι' αὐτὸν ἀποβῆ, ὅταν τὸ  
 δένδρον τῆς ἰσχύος του φυλλοφόρησι, καὶ αἱ νεκρίδες τοῦ χει-  
 μῶνος τὴν κεφαλὴν του ἐπικαλύψωσι, τότε ἀλοῦει καὶ οὗτος, ὡς  
 ὁ γερανός, τὴν πρὸς τὴν πατρίδα φωνήν. Τότε ὁ σοβαρὸς ἄγγελος  
 δίδει ἀνάπαυσιν εἰς τοὺς πόθους τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀναλαμβάνων  
 αὐτὸν ἐπὶ τῶν ζοφερῶν του περὶ ἄγων, τὸν φέρει ἡτόχως, νήδημον  
 κοιμώμενον ὕπνον, ὑπεράνω τῶν ὑδάτων τοῦ χρόνου πρὸς τὴν πα-  
 τρώαν γῆν τὴν πλήρη παραδεισίων δένδρων καὶ ἡλίων ν.

Ὁ γέρον ἐσιώπησεν ἡ ὄψις του ἠκτινοβόλει, ἐπειδὴ ἔβλεπεν ἤδη  
 τὴν χώραν τῶν πόθων ἀνογομένην. Ἄλλ' οἱ παῖδες ὑπομειδιῶντες  
 αὐτοχόπως ἐδακρυρρόουν, ἐπειδὴ ἐροβοῦντο περὶ τῆς ἀπουσίας  
 τοῦ φίλου γέροντος.

Δ.

## ΠΟΙΗΣΙΣ.

### ΕΡΩΤΙΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑΙ.

Α΄.



Ἐξόπνησες ἀγαπητῆ, ἀγαπητῆ κοιμᾶσαι;  
 Ἄ! ἂν εἰς οὐνερον γλυκὺ καὶ τρυφερὸν πλαιάσαι  
 Κοιμοῦ, κοιμοῦ περιστέρα!

Ἄλλ' ὄχι, τὸ μαγευτικὸν μὴ κλείεις; θλέφρον σου,  
Ἐνῶ ἡ φύσις Ἰνδαλίμα τῶν νεκρῶν ἐτῶν σου  
Σὲ προσκαλεῖ φαιδρά.

—οοο—

Ἐξύπνει! Ἄκουσον, ἐκεῖ ἡ Φιλομήλα ψάλλει,  
Εἰς τοῦ Ζεφύρου τὴν ἀρῆν ἐδῶ τὸ ῥόδον πάλαι,  
Τὸ κρῖνον μειδιᾷ ἐκεῖ.  
Ὡ τέρψις! εἰς παράδεισον ἢ πλάτις μετεβλήθη·  
Ἡ φύσις ὡς φιλάρεστος; παρθένος ἐκοσμήθη,  
Μ' ὅ,τι ὠραῖον καὶ γλυκὺ·

—οοο—

Ἐδῶ ἴρέμα ῥίπτει ῥυάκια ὠραῖα.  
Ἐκεῖ παρθένος; εὐχαρις ὡς τ' ἄνθη τῆς γῆς νέα,  
Ἄρρελεστάτη ποιμενί;  
Γυμνὰ τὰ στῆθη ἔχρυσα, γυμνὰ τὰ μῆλα, ὅπου  
Τῆς ἡδονῆς τὸ ἄωτον εὐρίσκει τοῦ ἀθρώπου  
Ἡ ὄρεξις; ἡ ἀχανής,

—οοο—

Καὶ πλανωμένη ὡς δορκάς, ὡς νύμφη τοῦ λειμῶνος,  
Τοὺς μελανοὺς; πλοκάμους τῆς στολίζει μ' ὅ,τι μόνος  
Ὡραῖον φέρει ὁ λειμῶν.  
Ὡ φίλη μου ἐξύπνησας; ἡ χελιδὼν σὲ κράζει.  
Ἄκουσον ὅ,τι σήμερον αἰσθίνεται, ἐνφραζει  
Μ' ἓνα γλυκὺν λαρυγγισμὸν.

—οοο—

Ἄλλ' ἂν ἡ φύσις ἄπασα μὲ θολογέτρα μυρία  
Ἄδυναται εἰς θλέφρον ν' ἀνοίξῃ ὅπου μία  
Ζωῆς ἐγκρύπτεται παγή.  
Τῆς θλιβερά; καρδίας μου οἱ πικραμένοι τόνοι  
Θεοφυῶν ὡς κώδωνος ἐπικηδείου στόνοι  
Ὡ, θρηνηδοῦ γλαυκῆς κραυγῆς

—οοο—

Φύ! ἔθρ' ψα μὲ δυνερα τὸν εὐπειτόν μου βίον  
Τοῦ ἀθροῦ μου ἔχρη; τὸ ἄρωμα ἐγκλειῖον

Εἰς ἔρωτα παρθενικόν.

Καὶ τόρα τῆς φρονήσεως σχιδὸν ἔστερημένος;

Εἰς τὰ; χαρὸς ἀγνώριστος, καὶ εἰς ἔτου; πόθου; ξένου;

Τρέχω πτηνὸν ἐρημικόν.

—οοο—

Ῥέει θαλὴ καὶ ἄχρη; ἡ μαύρη μου νεότης,

Καὶ ἐλ-τοῦ νοῦ μου ὦ; ἀκτί; διέσγεται τῆς πρώτης;

Ζωῆς μου ἡ ἐθύμχαις·

Καὶ βλέπων ὄλην σήμερον τὴν φύσιν μειδῶσαν,

Καὶ τὴν τερπνὴν τῆς σήμερον ἀκούων πάλιν γλώσσαν,

Νομίζω ὅτι μίμχαις

—οοο—

Ψυχρὰ ζητεῖ τοῦ στήθους μου τὸ πῦρ ν' ἀνθρῖπίση.

Ἐκείνη δὲν μ' ἠγάπησε ποτὲ, νὰ μ' ἀγαπήσῃ

Ὄχι, δὲ. εἶνε δυνατόν.

Κοιμοῦ νεάις; Ὄνειροι, τὸ πνεῦμα τῆς; πλανᾶτε!

Σταθῆτε εἰς τὴν κλίνην τῆς, ἐλπίδες διαβᾶται,

Ἐλπίδες; τῶν διαβατῶν.

—οοο—

Ἐγὼ τὴν εἰμχρμένην μου δὲν θέλω νὰ μαλάξω.

Τὸν ἔρωτα προδότην μου δὲν δύαμχι νὰ κιάξω,

Μόνη μ' ἐπρόδωτ' ἡ ἐλπίς.

Ἄλλ' ἄσπρα μου σιώπησιον, καὶ σεῖ; ὠραῖτι Μουσχι

Κιθάρην ἀνευδαίμονο; ἀνθρώπου παρσιτοῦσαι

Εἰ; νόκτα μαύρη; σιωπῆς,

Τρέξαιτε ὅπου αἱ χαρὰι, οἱ γέλωτες, ἡ μέθη.

Εἰ; τὴν ψυχὴν μου πένθιμο; ἤδη σφραγι; ἐτέθη,

Σφραγις; ὁδύμχαις; σκιθρωπῆς!

## ΔΙΑΦΟΡΑ.

Μετὰ μεγίστης μῶν λύπης ἀναγγέλλομεν ὅτι ὁ μέχρι τοῦδε καθηγητὴς τῆς Θεολογίας Κ. Κλεόπας ἐπεμψε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν παραίτησίν του. Πρὸς τοῦτο ἀναγκάσθη ὑπὸ τῆς δυσαρέστου καταστάσεως τῆς ὑγείας του. Ὅθεν καὶ πάλιν ἡ Θεολογικὴ σχολὴ μένει εἰς τὴν προτέραν πτωχείαν της, ἕνα μόνον ἀριθμοῦσα καθηγητὴν. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει φροντίσει πρὸς πληρῶσιν τοῦ μεγίστου τούτου καινοῦ, ὀδηγουμένη εἰς τὴν ἐκλογὴν της ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ τῆς προόδου πνεύματος.

— Παρακαλοῦμεν τὸν Κύριον Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημείου νὰ γνωστοποιήτῃ εἰς τὰ ἀνήσυχτα τῶν φοιτητῶν στήνη, ἂν ἐφέτος μέλλῃ νὰ τελεσθῇ ποιητικὸς διαγωνισμός· διότι οἱ πάντες ὡς ἐκ τῆς περισυνῆς ἐκθέσεως, τοῦ λόγου τοῦ πρώην Πρυτάνεως καὶ τῶν ὑπὸ τῆς φήμης κρυπτομένων, εἰσὶν ἀμφίβηλοι. Τὴν παράκλησιν δὲ ταύτην ποιοῦμεν ὡς ἐπιφορτισθέντες· νὰ πληροφορήσωμεν περὶ τούτου ἐξωτερικούς· τινὰς συνδρομητάς μας, προσέτι καὶ ἡμᾶς αὐτούς. Πιστεύομεν δὲ ὅτι ὁ Κ. Πρύτανις δὲν θέλει δυσκαλευθῆ νὰ δώσῃ τὴν εἰδήσιν ταύτην, πλησιάζοντος μάλιστα καὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν κατὰ τὰ προηγουμένα ἔτη παρεδίδοντο εἰς τὴν Πρυτανείαν τὰ ποιήματα.

— Ἡ χρησιμότης τοῦ κατωτέρω ἀναγγελομένου βιβλίου εἶνε τοσοῦτον πασιφανής, ὥστε οὐδὲν ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν. Διὰ τοῦτο πιστεύομεν ὅτι οἱ ὁμογενεῖς ἡμῶν θέλουσι φιλοτιμηθῆ νὰ προσφέρωσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν, τοσοῦτον μάλιστα εὐτελῆ οὔσαν.

## ΑΓΓΕΛΙΑ.

Ὁ Μουσικολογιώτατος Ἀρχιδιάκονος Γ. Μιντσαβίνος, συνέγραψεν ἐκ διαφόρων συγγραφέων ἀκριβῆ Χρονολογικὸν Κατάλογον τῶν ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ καὶ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ τῶν κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριάρχουσάντων, περιέχοντα ἐν συνόψει καὶ τὰ ἀξιολογώτερα συμβάντα Ἐκκλησιαστικὰ τε καὶ

Κόσμικᾶ, ὑπὸ τὴν Πατριαρχεῖαν καὶ Ἐπισκοπὴν ἐκάστου μετὰ τῆς αὐτῶν χρονολογίας κτλ. ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας μέχρι τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων (1831).

Τὸ ἀξιόλογον τοῦτο ἔργον ἀναπληροῦν μεγίστην ἔλλειψιν, καὶ καὶ χρήσιμον παντὶ τῶ βουλομένῳ ἵνα γνωρίτῃ τοῦ διαφόρου Ἐπισκόπου, καὶ Πατριάρχας, οἵτινες ἐν Κωνσταντινουπόλει ἤκμασαν, καὶ τὰς περιπέτειάς εἰς ἃς ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ὑπέπεσεν.

Τὴν συγγραφήν ταύτην λαβόντες ἐσχάτως, σπεύδομεν ἵνα δημοσιεύσωμεν, πεποθότες ὅτι οἱ ὁμογενεῖς ἡμῶν θέλουν μᾶς ἀξιῶσαι τῆς αὐτῶν συνδρομῆς. Τὸ τοιοῦτον θέλομεν ἐκδώσει εἰς εἶδος πίνακος, καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ προσδιορίζεται Δραχμῆς μιᾶς καὶ ἡμισείας.



Κερραλληνίχ, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ Ἐκδότης

N. A. Π ο λ λ ἄ ν η ς.

### Α Γ Γ Ε Λ Ι Α.

Πιστεύων ὅτι ἕκαστος ἡμῶν, ὁρνεῖται, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῷ νὰ συνδράμῃ τὸ ἀριετιύτατον ἐθνικὸν ἡμῶν θέατρον, κατέγεινα καὶ ἐγὼ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ Ἰταλικοῦ μετάρρυσιν δράματός τι-ο; τοῦ Μεταστασίου, τὸν Κάτωνα, ὅστις θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν ἀριστουργημάτων του.

Προτιθέμενος δὲ νὰ δώσω αὐτὸν εἰς τύπον, ἐπικαλοῦμαι τὴν τοῦ κοινοῦ συνδρομήν.

Θέλει δὲ σύγκεισθαι ἐκ τεσσάρων περίπου τυπογραφικῶν φύλλων καὶ τιμᾶσθαι ἀντὶ δραχμῶν 1 1]2.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Δεκεμβρίου 1857.

Ὁ Μεταφράσας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΙΒΑΡΗΣ

# ΑΣΤΕΙΑ.

## ΑΓΓΕΛΙΑ.

Όσον οὐπω θέλει τυποῦν ἡ εἰδήσιον τῆς Ζηχροπλατικῆς τέχνης μεταφρασθέντος ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ πρὸς γρῆσιν τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, τὸ ὅποιον πρώτην φοράν ἐδίδεται ὑπεροχὴν ἀπὸ εἰκοσιτριῶν ἐτῶν βασιλείου.

Τὸ πρῶτον βιβλίον θέλει ἀγγεῖται ἔξ, ἕως ἑπτὰ, τυπογραφικὰ φύλλα ὡς ἔγγιστα καὶ τιμᾶται διὰ μὲν τοῦ συνδρομητᾶς δραχμὰς 12. διὰ τοὺς μὴ συνδρομητὰς δραχμὰς 3. Ἡ τύποις θέλει γείνει εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Κ. Σ. Κ. Γκαρμπολά, ἀλλὴ διὰ τὴν ταχείαν τῆς τυπώσεως, μένει εἰς τὴν προέρισιν τῶν Κ. Κ. συνδρομητῶν ὅπως μὲ ἐυκολύνουν ταχύτερον, ὁ χάρτης θέλει εἶναι καλύστερος ποιότητος.

Ἀθῆναι, τὴν 17 Δεκεμβρίου 1857.

Ὁ Ἐκδότης.

ΣΤΑΥΡΟΣ Μ. ΒΟΪΔΟΠΟΥΛΟΣ.

— Ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Τερέζα ἔλεγεν ἡμέραν τινα εἰς τὸν πρίγκιπα τοῦ Κουνιτς νὰ μὴ προβιβάξῃ τοῦ ἀσώτου ἀξιωματικούς • Κυρία, τῆ ἀπεκρίθη οὗτος, ἐν ὃ σεβαστὸς σας πατὴρ ἐτυλλογιζέτο οὕτως, τὰ ἤμην εἰσέτι σημειοφόρος. »

— Εἰς ζωτράν τινα στάσιν, ἄθροπὸς τις παχυσαρκότατος ἐπαρυσιασθὴ ἔνθα δημηγορήσῃ πρὸς τὸ πλῆθος • Οἱ στιχασταὶ βλέποντες τὸν ἐκινήθησαν εἰς γέλωτα. • Γελᾶτε σεῖς τὸ πάχος μου, εἶπεν ἔνθα ἐβλέπετε τὴν γυναῖκα μου! αὐτὴ εἶνε καὶ ἐμοῦ παχυτέρα, ἐτούτοις ὅταν εἴμεθα σύμφρονοι, χερσοῦμεν ἀμφότεροι ἐξαιρέτως εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κλίνην ἀλλ' ὅταν συγγιζώμεθα, οὔτε αὐτὴ ὀλόκληρος ἢ εἰς δύο αὐτὰι νὰ μᾶς χωρέτῃ. » Ὁ ἀπόλογο; οὗτος ἔρρεν ἐπὶ τῆς συναθροίσεως ἀποτέλεσμα, τὰ πνεύματα ἠτύχασαν, καὶ ἡ στάσις κατενέσθη.

— Ο Νιθινέλ Αίε, δραματικός ποιητής, τοῦ ὁποῦ τοῦ Ἄγ-  
γλικὸν ἔθνος, δὲν ἐτίμησεν εἰτέτι ἀρκούντως τὴν μνήμην, ἐτελείωσε  
τὰς ἡμέρας του εἰς τὸ ἐν Λοδίνῳ φρενοκομεῖον. Ἐκεῖ ἐν τῇ πικρα-  
φροσύνῃ του συνέθετε τὴν Τριχωδίαν *Λε ἀντίζηλοι βασιλισσαι*  
εἰργάζετο δ' ἐπ' αὐτῆς, νύκτα τινα ἐν τῷ φωτὶ τῆς σελήνης διακόψαν-  
τος, δ' αἴφνης τὸ φῶς νέφους τινοῦ, ἀνέκραξε δι' αὐθεντικοῦ τόνου  
• Ζεῦ ἐγείρου καὶ ἐκφιτίλισον τὴν σελήνην. » Ἐπιπικνωθέντος δὲ  
τοῦ νέφους ἡ σελήνη ἐγένετο ὄλως ἀφανής· τότε ἀνέκραξε σπασ-  
μωδικῶς γελῶν. α Ὁ ἀνόητος! τοῦ εἶπον νὰ τὴν ξεφιτίλισῃ, κ'  
ἐκεῖνος τὴν ἐσθυσεν. »

— Πήλοποιός τις ἐσχάτης τάξεως, ἐσυλλογίσθη νὰ παραστήσῃ  
ἐπὶ σκηνῆς πρῶτον βσιλέως, ἀλλ' ἐσυρίχθη γενικῶς ὑπὸ τοῦ  
ἀκροατηρίου. Ἀναγκασθεὶς λοιπὸν νὰ ἐπιναλίβῃ τὸ πρῶτον του  
ἔργον ἐπαίξε τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτον σκυτέως (μπαλοματᾶ)  
δι' ὃ ἀν εμαίρθη διὰ μεγίστων ἀνυφριμιῶν. α Τοῦτο δεικνύει, τοῦ  
εἶπεν εἷς τῶν συντρόφων του, ὅτι ἐπαίξες τὸν βασιλέα ὡς μπαλο-  
ματᾶν, καὶ τὸν μπαλοματᾶν ὡς βασιλέα. »

— Θεῖος τις ἐπιπλήττων τὸν ἀνεψιὸν του διὰ τὰς μωρίας του  
δαπάναις, τῷ ἔλεγεν· α Πανταχοῦ ἔχεις χρέη· χρεωστεῖς κ' εἰς τὸν  
Θεὸν, κ' εἰς τὸν διαβολὸν. Ἀκριβῶς Θεῖε μου ἐτανέλαθεν ὁ ἀνεψιός,  
ἀνεφέρατε τὰ δύο ἐκ τῶν ὀντων πρὸς ἃ μόνον δὲν χρεωστῶ τίποτε. »

— Ἡ κόρη δευτέρου τινος ἔλασε τὸ καναρίνι τῆς· ἡ πρώτη ιδέη,  
ἥτις ἦλθεν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ πατρὸς τῆς ἦτο νὰ κλείσωσι τὰς  
πόλας τῆς πόλεως.

— Πρὸ τινων χρόνων προέγραψεν ἐν Σουηδίᾳ τὴν Πικρθένον  
(La Pucelle) τοῦ Βολταίρου καὶ τὸ περὶ Πηύμικτος τοῦ Ἑλβετίου.  
Ἀνακρίτης τις τοῦ Βέλ, ἐπιφορτισμένος τὴν λογοκρισίαν καὶ τὴν  
ἀναζήτησιν τῶν συγγραμμάτων τούτων, ἔγραψεν εἰς τὴν Γερουσίαν·  
• Καθ' ὅλην τὴν ἐπεσχίαν δὲν εὔρον οὔτε πειῶμα, οὔτε παρθίνην. »

— Ἀνεγιώσκοντο ἐπὶ τινος τῆφου Καρδινάλιου ὑπουργοῦ τὰ

ἀκόλουθα α Γνωρίζω καλῶς ὅτι ἄθροπό; τις τῆς ἐκκλησίας,  
β. ἐνταῦθα πολὺ ἐροβοῦντο, ἔδωκεν εἰς τὸν Θεὸν τὴν ψυχὴν του,  
ἀλλὰ δὲν εἰζεύρω ἂν ὁ Θεὸς τὴν ἔλαβεν. »

---

## ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ.

---

Ἐγνωμοῦμεν πρὸς τὸν ἐντίμον Συντάκτην τῆς Ἐλπίδος,  
διὰ τοὺς ἱπαίρους, μεθ' ὧν ἐθεώρησε καλὸν γὰ συστήσῃ τὸ Ἄ-  
θηναϊοῦ. Ἐν τούτοις ἀληθείας λόγοι μᾶς ἀναγκάζουσι γὰ  
ἀπευθύνωμεν αὐτῷ πληροφορίας τινας περὶ τῶν συντακτῶν  
τοῦ Ἀθηναίου, τὰς ὁποίας πεποιθήμεν ὅτι δὲν θέλει διαστᾶσει  
γὰ δημοσιεύσῃ.

Ἰδίως συντάκτης καὶ διευθυντῆ; τοῦ συγγράμματος τούτου  
εἶνε ἐκεῖνος, οὗτινος τὸ ὄνομα φέρεται εἰς τὸ προμετώπιον τοῦ  
Ἀθηναίου. Ἄν δὲ ἐ. τὸς τοῦ συγγράμματος τούτου γαίροντα,  
καὶ ἕτεροι ὑπογραφαί, αὐταὶ εἶνε ἀπ' ὧς τῶν προσφερόντων  
εἰς τὸ Ἀθηναίων ἄρθρον τι, ὅπερ πρὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἰδίως  
συντάκτου δὲν καταχωρίζεται.

---

## ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Εἰδοποιούμεν τοὺς ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ συνδρομητὰς τοῦ Ἀθη-  
ναίου, ὅτι ἀντεκατέστη παρ' ἄλλου ὁ μέχρι τοῦδε διανομὴς ἡμῶν  
N. A. Μπρούσκλης, ἐκδότης τοῦ Φιλελευθέρου.

---